

Årsredovisning & Koncernredovisning för Clavister Holding AB

Räkenskapsåret . 2019

Org.nr. 556917-6612

CLAVISTER[®]

CONNECT . PROTECT

Innehåll.

Clavister i korthet.....	3
VD-ord.....	4
Marknad.....	6
Brev från styrelseordförande.....	9

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelse	10
------------------------------	----

Finansiella rapporter och noter

Koncernens resultaträkning.....	18
Koncernens balansräkning	19
Koncernens rapport över förändring i eget kapital.....	21
Koncernens rapport över kassaflöden	22
Koncernens noter	23
Moderföretagets resultaträkning	54
Moderföretagets balansräkning	55
Moderföretagets rapport över förändring i eget kapital	56
Moderföretagets rapport över kassaflöden	57
Moderföretagets noter.....	58

Övrigt

Styrelsens underskrifter.....	64
-------------------------------	----

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Clavister i korthet.

Clavister utvecklar, producerar och säljer cybersäkerhetslösningar. Bolaget grundades 1997 och har sitt säte i Örnsköldsvik.

Bolaget är sedan maj 2014 noterat på Nasdaq First North.

Clavisters lösningar bygger på egenutvecklade, innovativa mjukvaror med kraftfull prestanda och god skalbarhet inom området cybersäkerhet. Egenutvecklad mjukvara skapar förutsättningar för goda bruttomarginaler och därmed konkurrenskraft, i synnerhet i affärsupplägg där licensiering används.

Vision, affärsidé och mål

Clavisters vision är en kommunicerande värld baserad på förtroende och säkerhet.

Affärsidén är att vara specialister inom cybersäkerhet - så att Clavisters kunder ska kunna skydda sin affärskritiska verksamhet, information och rykte.

Clavisters långsiktiga mål är bli den ledande europeiska leverantören av cybersäkerhet.

+22%
ordergång

Nyckeltal

- Ordergången för helåret 2019 ökade med 22% och uppgick till 146,7 (120,2) MSEK.
- Årets rörelseintäkter uppgick till 123,5 (112,5) MSEK.
- Bruttovinsten uppgick till 99,5 (86,0) MSEK, motsvarande en bruttomarginal på 81 (76)%.
- Rörelseresultatet före av- och nedskrivningar uppgick till -39,0 (-54,2) MSEK.
- Justerat rörelseresultat före av- och nedskrivningar samt före jämförelsestörande poster uppgick till -28,8 (-54,2) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till -80,5 (-90,1) MSEK.
- Resultat före skatt uppgick till -112,5 (-118,2) MSEK.
- Resultat per aktie uppgick till -7,33 (-5,22) SEK.
- Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till -57,6 (-68,7) MSEK.

Högre tillväxt 2020

"För 2020 är mitt viktigaste mål att uppnå en än högre tillväxt av både ordergång och omsättning jämfört med tillväxten under 2019.

Vi strävar efter att hålla våra rörelsekostnader på samma nivå som under 2019, vilket sammantaget förväntas ge en avsevärd förbättring av både rörelseresultat och operationellt kassaflöde."

John Vestberg, VD och koncernchef

150
anställda

När jag sammanfattar helåret 2019 kan jag blicka tillbaka på ett otroligt spännande och händelserikt år för Clavister.

Det övergripande målet när vi gick in i året var fortsatt tillväxt baserad på de investeringar och förändringar vi genomförde under 2018. Som utfall kan jag konstatera en god försäljningsökning, framförallt under årets tre första kvartal med tillväxttal på mellan 24% och 38%. Det fjärde kvartalet uppvisade däremot en lägre tillväxt, men innebar trots det en ny högstnivå för vår försäljning.

För helåret hade vi satt upp en målsättning om att nå 162 MSEK i ordergång och ett rörelseresultat om -27 MSEK före avskrivning.

Utfallet för 2019 blev en ordergång om 147 MSEK, med andra ord en 91%-ig måluppfyllnad. Avvikelsen kan härledas främst till den omstrukturering vi genomförde i den nordiska säljverksamheten. Tack vare motsvarande justeringar av kostnadsbasen kunde vi ändå nå ett justerat rörelseresultat om -28,8 MSEK, alltså i linje med målsättningen för året.

Vid tidpunkten för offentliggörandet av denna rapport ligger världens fokus på den pågående COVID-19-pandemin. Utöver det mänskliga lidandet som pandemin medför drabbas även många företag och verksamheter hårt.

Clavister är förunnade att verka i en bransch som av många analytiker spås drabbas betydligt mindre än andra branscher. Trots detta tar vi givetvis situationen på det allvar den kräver. Våra prioriteringar är först och främst att våra anställda är säkra och trygga i situationen, att våra kunder har det fortsatta stöd de behöver från oss, och att vi har tillräcklig likviditet för att kunna hantera en eventuell negativ försäljningspåverkan. Vi genomför därför ett omfattande program som syftar till att stärka bolagets likviditet utan att för den skull inverka på vår förmåga att leverera enligt vår plan.

Den underliggande affärsmodellen uppvisade fina och förbättrade nyckeltal under året, vilket gör mig fortsatt trygg i att den tillväxtstrategi vi har etablerat är riktig. Bland annat härstamade mer än hälften av årets omsättning från löpande licens- och underhållsavtal. Över 92% av våra kunder valde att förlänga sina avtal med Clavister. Till detta kommer en bruttomarginal på 81%.

Under det gångna året lanserade vi vår nya produktportfölj "Clavister Aurora Security Framework". Lanseringen innebar början på en strategiskt viktig förflyttning för Clavister som tar oss från ett nischat en-produktbolag till en mer komplett cybersäkerhetsleverantör. Den bredare produktportföljen gör att vi har möjlighet att adressera större kunder med mer komplexa säkerhetsbehov. Den medför även att vi får större volymer generellt och därmed blir en mer intressant leverantör för distributörer och återförsäljare.

VD-ord.

Vi valde att göra en omstrukturering av försäljningsverksamheten i Norden för att kunna bygga tillväxt över tid. Denna förändring gav ett hack i försäljningskurvan under andra halvan av 2019, men vi går in i 2020 på en växande marknad med ett starkare försäljningsteam och produkterbudande än någonsin. Vi valde även att avyttra vår försäljningsverksamhet i Kina för att kunna lägga större fokus på våra kärnmarknader. Slutligen avvecklade vi vår utvecklingsenhet i Umeå i slutet av året för att möjliggöra en fortsatt sälj- och marknadssatsning inom ramen för vår nuvarande kostnadskostym.

Särskilt positivt under året var den kraftiga ökningen av försäljning till Communication Service Provider-segmentet. Vi har gjort omfattande investeringar i området under ett antal år och ser nu glädjande på att de första operatörerna har inletts sina utrustningar av 5G-nät, vilket ger oss stark tillväxtpotential. Inledningsvis handlar det om avgränsade installationer av 5G-baserad radioutrustning. När dessa operatörer sedermera kompletterar med 5G-baserade "mobile core"-nät är virtualisering en grundförutsättning och virtualiserad säkerhet en viktig komponent.

Jag ser inga tecken på avmattning av cybersäkerhetsmarknaden. Tvärtom bidrar den ökande digitaliseringen tillsammans med myndighetsregleringar och ett allmänt ansånt geopolitiskt klimat till en marknad som växer allt snabbare.

Mot bakgrund av de många och namnkunniga kunder Clavister lyckas attrahera är jag trygg i att våra lösningar är kommersiellt och tekniskt gångbara. Våra produkter har unika tekniska egenskaper som möjliggör licensaffärer med god skalbarhet. Vi gör fortsatta investeringar i innovation och produktutveckling för att upprätthålla och öka vår konkurrenskraft på sikt. Vi bedömer att vår positionering som oberoende Europeisk cybersäkerhetsleverantör blir en allt viktigare differentiering i takt med att vi växer vår marknadsandel.

För 2020 är mitt viktigaste mål att uppnå en än högre tillväxt av både ordergång och omsättning jämfört med tillväxten under 2019. Vi strävar efter att hålla våra rörelsekostnader på samma nivå som under 2019, vilket sammantaget förväntas ge en avsevärd förbättring av både rörelseresultat och operationellt kassaflöde.

Tack för att du som aktieägare i Clavister fortsätter följa oss på vår tillväxtsresa!

John Vestberg, VD och koncernchef

Marknad.

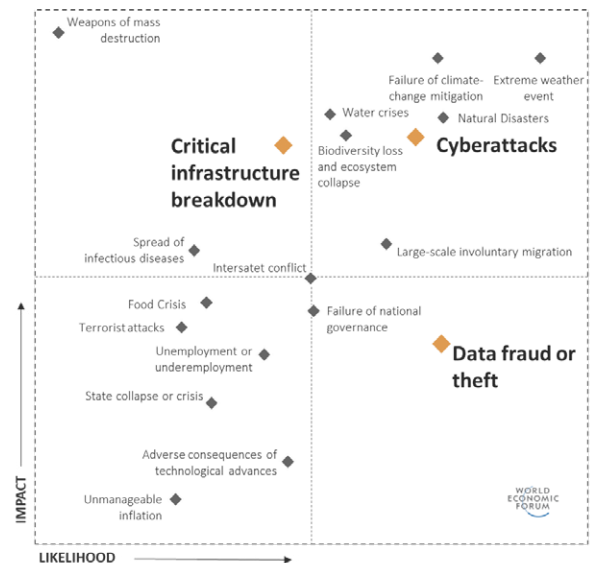
Marknadsöversikt

Marknaden för cybersäkerhet fortsätter att växa kraftigt och värderas 2020 till över 131 miljarder USD ¹⁾. Bakom den starka tillväxten finns faktorer som en ständigt ökande cyberkriminalitet, en ökad medvetenheten om hotbild hos beslutsfattare på bolag och myndigheter, en ökande digitalisering och uppkoppling samt nya lagar och direktiv (NIS, GDPR etc).

I den årliga rapporten Global Risks Report från World Economic Forum kartläggs varje år de hot som förväntas ha en stor påverkan på världsekonomin. I den senaste rapporten rankas just cyberattacker som en risk med både hög sannolikhet och hög påverkansgrad.

Enligt Cybersecurity Ventures förväntas cyberkriminalitet kosta samhället över 6 biljoner USD årligen från år 2021, upp från 3 biljoner 2015.

Även närbesläktade risker, som driftsstörningar av kritisk infrastruktur på grund av cyberattacker, anses ha stora effekter på ekonomin.

1) Källa: Global Risks Report, World Economic Forum

Kundgrupper

Education & Public Sector

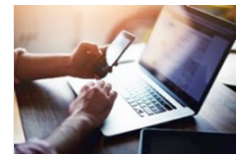
Retail & Distributed offices

Critical Infrastructure

Industrial IoT & Transportation

Communication Service Providers

Clavister adresserar huvudsakligen fem målgrupper: Education & Public Sector, Retail & Distributed Offices, Critical Infrastructure, Industrial IoT & Transportation samt Communication Service Providers.

Inom målgruppen Education & Public Sector finns både myndigheter samt privata och offentliga skolor. Clavister har idag en omfattande kundbas inom målgruppen, inklusive hundratalet svenska kommuner, polismyndigheter i flera nordiska länder samt högskole- och universitetsnätverk. Kunderna har generellt sett en hög investeringsvilja i cybersäkerhet, relativt likformig kravbild och Clavister har dessutom en stark geopolitisk fördel som varandes en av få Europeiska leverantörer.

Retail & Distributed Offices innefattar dels klassiska butikskedjor men även andra verksamheter som präglas av en omfattande geografiskt distribuerad lokalisering. Inom kundgruppen har Clavister ett flertal tunga kunder, inklusive världens i särklass största kontorshotellskedja med över 3 000 Clavister-installationer i över 150 länder. Kunderna i gruppen kännetecknas av långsiktighet i sin leverantörsrelation, vilket till stor del härrör från de omfattande integrationsprojekt som ligger bakom dessa typer av installationer. Clavisters konkurrensfördelar för denna målgrupp inkluderar dels kraftfulla verktyg för central och effektiv styrning av tusentals utlokaliserade produkter, produkternas höga tillförlitlighet samt möjligheterna till en hög nivå av teknisk integration med kringliggande stödsystem.

Critical Infrastructure, som i Clavisters målgruppsindelning primärt omfattar leverantörer av energi, vattenförsörjning och liknande funktioner, är en av Clavisters snabbast växande kundgrupper. Lyckade cybersäkerhetsattacker mot exempelvis kraftverk eller vattenreningsverk kan givetvis få långtgående konsekvenser för samhället. Det nya NIS-direktivet som samtliga EU-länder behöver följa från och med 2018 sätter särskilda krav på cybersäkerhet för just denna typ av samhällsfunktioner, och bidrar därigenom till en starkt ökande marknad. Clavister har ett flertal större energileverantörer som kunder, framförallt i Norden och i Tyskland. Clavisters geopolitiska fördel och produkternas höga tillförlitlighet är viktiga konkurrensaspekter inom denna målgrupp.

Den senaste vertikalen, Industrial IoT & Transportation, fokuserar på säkerhetstillämpningar för de snabbt framväxande marknaderna för uppkopplade industrier och uppkopplade fordon. Behoven är snarlika hos båda marknaderna: traditionella och nästan alltid osäkra IT-system som kopplas upp mot internet och därmed exponeras för nya hot. Sedan en tid tillbaka finns Clavisters produkter inbäddade i vissa fordonstyper och hanterar där segmentering av olika funktioner i fordonen samt säkrar kommunikationen med omvärlden. En av Clavisters allra största konkurrensfördelar för denna vertikal är möjligheten att använda bolagets mjukvara även på hårdvaruplattformar med väldigt begränsade CPU- och minnesresurser, något som diskvalificerar de allra flesta av Clavisters konkurrenter.

Marknad.

Avslutningsvis, inom målgruppen Communication Service Providers adresseras mobiloperatörer och bredbandsleverantörer

som ställs inför ett allt större behov av cybersäkerhet i takt med att deras infrastruktur växer i storlek och komplexitet, där de flesta nya nät som byggs är mjukvarustyrda och i hög grad använder virtualiseringsteknologi. Ett flertal aktörer inom om-rådet väljer även att erbjuda sina slutkunder säkerhet som en tjänst, vilket förvandlar säkerhet från en ren kostnad till en intäktsmöjlighet för operatörerna. Clavister har ingångna partneravtal med några av de största leverantörerna i segmentet, såsom Nokia, Ericsson och Tata, och har via dessa partner erhållit ett tjugotal operatörskunder under de senaste åren. Clavisters konkurrensfördelar inom denna målgrupp består bland annat av att kunna erbjuda marknadens högst presterande säkerhetsmjukvara med fullt virtualiseringsstöd, ett omfattande funktionsinnehåll anpassat för telekomoperatörer, samt en affärsmodell där operatörerna enbart betalar för den kapacitet de har behov av.

Produktportfölj

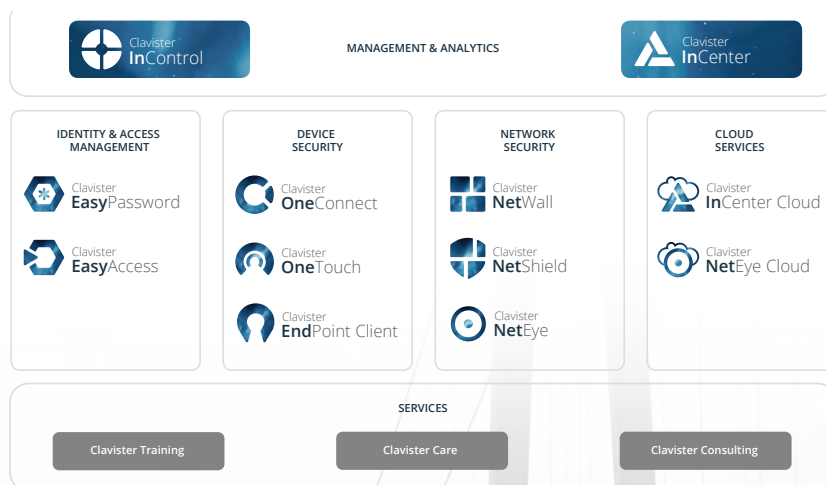
Under större delen av Clavisters historia har portföljen dominerats av två brandväggsprodukter, baserade på de egenutvecklade operativsystemen Clavister cOS Core respektive Clavister cOS Stream samt det tillhörande management-verktyget Clavister InControl.

Den generella marknadstrenden har dock inneburit en utveckling mot mer kompletta lösningserbjudanden från i princip samtliga större leverantörer. Clavister utgör inget undantag från den trenden och har under de senaste åren investerat avsevärt i utveckling av ett flertal kompletterande mjukvaruprodukter, som tillsammans med tidigare produkter nu utgör en betydligt mer omfattande produktportfölj, se figur 1 nedan.

Clavisters uppdaterade produktportfölj är indelad i fem produkt-grupper:

- Management & Analytics – produkterna Clavister InControl och Clavister InCenter, verktyg som erbjuder centraliserad och komplett styrning, övervakning och analys av samtliga Clavister-produkter.
- Identity & Access Management – produkterna Clavister EasyAccess, Clavister EasyPassword och Clavister EasySigning som tillsammans tillhandahåller omfattande funktioner för identitetshandling och behörighetskontroll.
- Device Security – med bland annat produkten Clavister OneConnect som tillhandahåller säkerhet på användarutrustning och säker uppkoppling till datacenter, och Clavister OneTouch & OnePass som erbjuder effektiv multifaktor-autentisering.
- Network Security – med produktfamiljen Clavister NetWall som är kompletta s.k. Next-Generation Firewall-produkter, och produktfamiljen Clavister NetShield som är positionerad som s.k. Service-Based Firewalls primärt för telekom-relaterade tillämpningar. Produktgruppen kompletterades under 2019 med Clavister NetEye som erbjuder Advanced Threat Protection
- Cloud Services – flertalet av Clavisters produkter passar utmärkt att tillhandahållas som molntjänster. Clavister InCenter Cloud är den första lanserade tjänsten, och under 2019 kompletterades med Clavister NetEye Cloud och Sandboxing.

Som del av produktportföljen erbjuder Clavister dessutom ett antal tjänster, såsom paketerade produktutbildningar (lärarledda samt för självstudier), support- och underhållstjänster till respektive produkt samt en konsultverksamhet som tillhandahåller kvalificerade Clavister-konsulter med djupgående expertis inom cybersäkerhetsområdet.

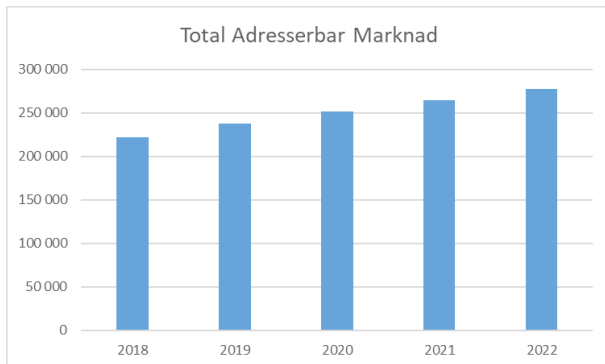

Figur 1, Clavisters produktportfölj vid utgången av 2019.

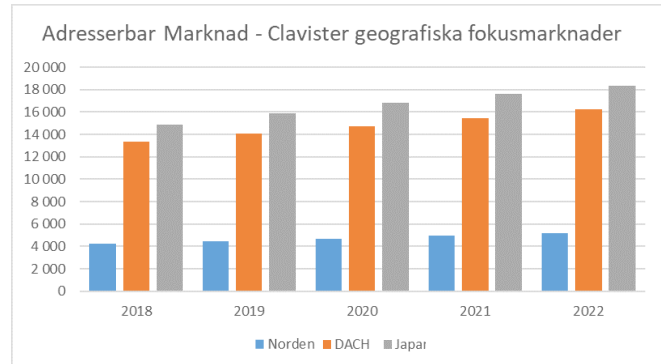
Marknad.

Adresserbar Marknad

Clavisters uppdaterade produktportfölj adresserar en total global marknad som uppskattas vara värd ca 250 miljarder SEK år 2020, och beräknas växa till nästan 280 miljarder SEK år 2022, se figur 2 nedan. Värdet avgränsat till Clavisters tre geografiska fokusmarknader uppskattas till ca 36 miljarder SEK år 2020, och förväntas växa till ca 40 miljarder SEK år 2022, se figur 3 nedan

Figur 2. Total adresserbar marknad för Clavisters produktportfölj 2018 - 2022 (MSEK). Källa: Gartner, Forecast: Information Security, Worldwide 2017-2023, 4Q19 Update.

Figur 3. Total adresserbar marknad för Clavisters produktportfölj 2018 - 2022 (MSEK) på Clavisters geografiska fokusmarknader. Källa: Gartner, Forecast: Information Security, Worldwide 2017-2023, 4Q19 Update.

Brev från styrelseordförande.

Medan jag skriver detta brev till våra aktieägare, upplever världen en våg av finansiell och kommersiell osäkerhet som inte många kunde tänkt sig under 2019. Våra tankar går till de som påverkas av denna omfattande och dödliga pandemi. Även om det fortfarande är mycket osannolikt att den globala ekonomin kollapsar till följd av COVID-19, är det helt säkert att marknaden kommer att känna av effekterna av denna händelse under många år framåt. Vi kan redan se hur hela branscher bromsats in, men samtidigt bevitnar vi styrkan av hur internet och global digital kommunikation lyckas hålla världen samman under oroande tider som dessa. Clavister och dess cybersäkerhetsprodukter spelar en allt viktigare roll i detta arbete, inte minst utifrån den långa erfarenheten av skalbar innovation.

Clavisters verksamhetsår 2019 visade på stora framsteg inom flera områden, men gjorde även bolaget högst medvetet om utmaningarna inom andra delar inom verksamheten. Grundförutsättningen för att lyckas med tillväxt som mjukvarubolag är att ha bevisat att bolagets lösningar är både tekniskt och kommersiellt gångbara. Därefter behöver man bygga det maskineri som driver försäljningstillväxten. Clavister har investerat hundratal miljoner SEK i den FoU som krävs för att kunna erbjuda en omfattande, europeisk cybersäkerhetsplattform till en marknad som kräver den innovation, kvalitet och kundfokus som vi kan tillhandahålla. Clavister har gång på gång under det gångna året bevisat sin förmåga att locka imponerande kunder, partners och försäljningskanaler från hela världen för att hjälpa oss skala vår verksamhet. Vi har ännu inte kunnat offentliggöra alla nya partners, men känt sedan tidigare är att vi arbetar genom aktörer som bland andra ARM, Digital Cloak och Tieto för att skapa ytterligare tillväxt.

Thomas Edison sa en gång att vision utan verkställande är en hallucination. För att Clavister ska kunna uppnå sitt mål om hållbar lönsamhet är det viktigt att vi förblir fokuserade på organisatorisk disciplin och fortsatt exekvering av vår säljverksamhet. Den största utmaningen som vi har sett i vår verksamhet under 2019 är hur snabbt vi kan konvertera ett stort antal affärsmöjligheter till intäktsgenererande affärer genom investeringar i försäljningsresurser. På vissa marknader, exempelvis den tyska och inom vår "Global Key Account"-försäljning har vi redan sett uppsidan med dessa investeringar. Inom andra områden, som exempelvis på den nordiska marknaden, har vi sett de utmaningar som uppstår när man omstrukturerar en säljorganisation som har ett begränsat organiskt djup. Tack och lov har bärigheten i Clavisters produkt erbjudande och kommersiella modell bevisat sig övervinna tillfälliga störningar i vår verksamhet. Som ett resultat av detta har vi under 2019 uppnått rekordtillväxt inom flertalet områden.

Den nuvarande hälsomässiga och ekonomisk kris som världen upplever kommer att passera och som en konsekvens förväntar vi oss se stora förändringar i det globala teknologiska landskapet. De företag som har tekniskt och kommersiellt gångbara lösningar, i kombination med betydande tillväxtutsikter, kommer sannolikt vara de som kommer att överleva och frodas efteråt. Clavisters uppdrag, att leverera affärskontinuitet till sina kunder världen över, är viktigare nu än någonsin tidigare. Clavisters personal, koncernledning och styrelse förstår alla vikten av detta uppdrag och har åtagit sig att leverera det. Av den anledningen är jag väldigt optimistisk när det gäller företagets tillväxtutsikter och framtid.

Viktor Kovacs, Styrelseordförande

Förvaltningsberättelse.

Styrelsen och verkställande direktören för Clavister Holding AB (556917-6612) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2019. Företaget har sitt säte i Örnsköldsvik. Om inte annat anges redovisas alla belopp i tusentals kronor, TSEK. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Information om verksamheten

I Clavisterkoncernen sker utveckling, produktutveckling och försäljning av lösningar inom cybersäkerhet både som fysiska produkter och för virtuella miljöer. Produkterna kännetecknas av innovation, hög kvalitet och prestanda men också av stor bredd i produktutbudet. I tillägg till detta offereras specialiserade tekniska tjänster. Försäljning sker främst under det egna varumärket Clavister men även via OEM, d.v.s. att mjukvaran adderas till kundens eget produktkoncept.

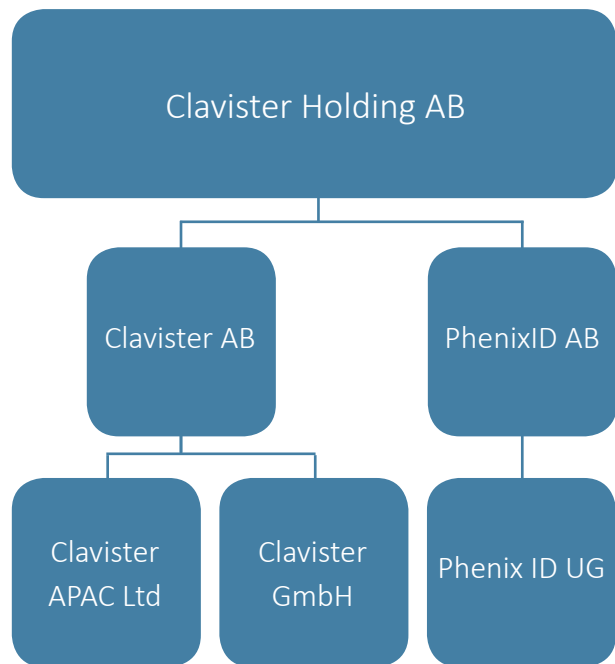
Koncernen Clavister börsnoterades på Nasdaq First North 2014. I moderföretaget Clavister Holding AB utförs en begränsad del av verksamheten såsom förvaltning av företagets aktier och verksamhet riktad mot investerare.

Koncernen består av fem helägda dotterbolag till moderbolaget Clavister Holding AB (se figur). I Clavister AB bedrivs majoriteten av koncernens affärsrörelse. Vid huvudkontoret i Örnsköldsvik bedrivs produkt- och mjukvaruutveckling, underhåll, produktledning, konsulttjänster, kundutbildning, produktinköp, logistik och lagerhantering, kundsupport, marknad, ekonomi samt övrig administration. Bolagets försäljningskontor ligger i Örnsköldsvik och Stockholm. Clavister AB äger 100 % av bolaget Clavister GmbH i Tyskland som bedriver marknads- och försäljningsverksamhet inom DACH-området samt Clavister APAC Ltd, ett holdingbolag i Hong-Kong, förnärvarande utan verksamhet.

Clavister Holding AB förvärvade under 2016 bolaget PhenixID AB till 100%. PhenixID är en kompetent aktör inom området IAM-lösningar (Identity & Access Management) och därmed ett viktigt komplement till Clavisters övriga produkterbjudande. Förutom kunnande och expertis inom områdena IAM och MFA (Multi-Faktor Autentisering) kompletterar PhenixID koncernen med goda kundreferenser och stabil kundstock. PhenixIDs verksamhet bedrivs i Stockholm och består av försäljning och utveckling. PhenixID äger i sin tur det tyska dotterbolaget PhenixID UG till 100%, där bedrivs försäljning och marknadsföring.

Väsentliga händelser under året

- Clavister fortsatte under 2019 att vinna initiala marknadsandelar för virtualiserad cybersäkerhet inför det stora förväntade teknikskiftet till 5G under de kommande åren, ett tecken på att telekomindustrin nu går in i en viktig fas för uppbyggnaden av 5G-infrastruktur. Volymerna har ökat under 2019 och omsättningen från detta segment uppgick till 18,7 MSEK i jämförelse med föregående år 6,0 MSEK.
- Bolaget lanserade två nya säkerhetslösningar för företagsmarknaden, Clavister NetEye och Clavister NetEye Cloud. Clavister NetEye är ett avancerat skydd som säkrar slutanvändarna från hot som ligger inbäddade i krypterade

Clavisterkoncernen:

Clavisterkoncernen med moderbolaget Clavister Holding AB och 100 % ägda dotterbolag

trafikflöden. Den här typen av skanning av hot kommer att bli allt viktigare eftersom kryptering kommer omfatta i princip all trafik under de närmste åren. Clavisters lösning erbjuder integrerad skanning av virus och skadlig kod, med prediktiv blockering baserat på artificiell intelligens. Den kan även utföra kontrollerade öppningar av filer som blivit flaggade som en potentiell risk.

- Produkten lanseras i en tid då fler och fler hot ligger dolda inom krypterad trafik och många myndigheter, skolor och företag tittar nu på hur man kan skydda sina användare och digitala tillgångar på ett mer effektivt sätt.
- Clavister meddelade under året att man tecknat ett distributions- och OEM-avtal med Digital Cloak, en amerikansk systemintegratör som specialiserar sig på cybersäkerhet för USA:s försvarsdepartement.

Digital Cloak har sin bas i Washington och arbetar nära USA:s försvarsdepartement för att säkerställa korrekta hot- och tillbudsanalyser, vidareutveckling och anpassning av säkerhetslösningar. Genom att addera Clavisters cybersäkerhetsplattform till sin produktportfölj kommer Digital Cloak att skapa nya användningsområden för olika tillämpningar inom försvaret.

Samarbetet innebär att Digital Cloak kommer att marknads-

Förvaltningsberättelse

föra och implementera Clavisters identitets- och nätverks-säkerhetsprodukter till amerikanska myndigheter, inklusive försvarsdepartementet.

- Bolaget genomförde en riktad nyemission om 2 097 500 aktier med stöd av årsstämman emissionsbemyndigande från den 14 maj 2019 och tillfördes därmed cirka 35,7 MSEK. Teckningskursen om 17 SEK per aktie fastställdes av Bolagets styrelse, i samråd med Handelsbanken Capital Markets, baserat på det bedömda investeringsintresset från investerare av institutionell karaktär. Styrelsen bedömer därmed att teckningskursen har säkerställts vara marknadsmässig.
- I slutet av tredje kvartalet avyttrade bolaget sin kinesiska verksamhet, detta i linje med bolagets strategi att ha ett tydligare geografiskt fokus på Norden och DACH-området. Verksamheten i Kina, med ett tjugotal medarbetare, var inriktade på försäljning av Clavisters produkter. Målgruppen har företrädesvis varit universitet och kunder inom transportsektorn. För helåret 2018 omsatte det kinesiska dotterbolaget ca 6,7 MSEK och bidrog med en nettoförlust till koncernen.
- Under oktober 2019 erhöll bolaget den tredje och sista tranchen om 5 miljoner Euro från det befintliga låneavtalet med Europeiska Investeringsbanken (EIB). Det totala låneavtalet uppgående till 20 miljoner Euro tecknades i december 2017.
- Under sista kvartalet 2019 beslutade bolaget att avveckla sin verksamhet i Umeå varmed sammanlagt 18 anställda berördes. Bolagets forskning och utveckling fokuseras till huvudkontoret i Örnsköldsvik.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Bolaget följer löpande hur situationen kring Coronaviruset (COVID-19) utvecklas. Koncernledningen övervakar och utvärderar löpande eventuell påverkan på verksamheten och har upprättat olika åtgärds paket beroende på hur detta utvecklas över tid. – *Se vidare information i Not 31.*

Clavisters CFO lämnar sin tjänst i början av april 2020.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Risker är ett naturligt inslag i den verksamhet som bedrivs. Clavister arbetar kontinuerligt med att identifiera, bedöma, utvärdera och förebygga risker som verksamheten kan utsättas för. Risker som påverkar och kan komma att påverka Clavisters försäljning, resultat och finansiella ställning negativt om de inträffar. Nedan följer en beskrivning av de risker som styrelsen bedömer kan ha betydelse för verksamheten.

Operationell och strategisk risk

Clavister har i nuläget sin största omsättning kopplad till medelstora företag samt ett fåtal större väl etablerade kunder. Beroendet av de större kontona påverkar inte bara koncernens omsättning utan påverkar även strategiska beslut och produktutvecklingsplaner väsentligt. Clavister konkurrerar mot stora multinationella aktörer vilket medför en risk att kunderna

Förvaltningsberättelse

föredrar en välkänd och dominerande leverantör framför en mindre. Koncernen utvecklar programvara där det finns risk att utvecklingstid för programmering och testning underskattas, vilket kan leda till att projekt försenas och kunderna väljer en konkurrent istället. Utvecklad programvara kan också innehålla felaktigheter (buggar) som ej framkommit under testningsfasen och som kan störa kundens verksamhet eller komma att orsaka störningar och förseningar som kan leda till att samarbetet avslutas. Kundsupport med öppetider 24/7, har begränsade resurser ifall inrapporterade ärenden skulle komma att stiga markant på kort tid både i antal och i komplexitet. Det skulle kunna betyda att kunder inte förnyar befintliga support- och licensavtal.

Utifall att koncernens leverantörer av hårdvara inte levererar avtalad volym på utsatt tid leder det till förseningar som påverkar leverans mot kund, vilket kan leda till lägre omsättning, resultat och negativ effekt på den finansiella ställningen. För leverantörerna av hårdvara är Clavister i sammanhanget en relativt mindre kund där framtagna produktplaner och förbättringsprojekt kan prioriteras ned och påverka produktkvalitet och leverans-tider negativt. Koncernens produktansvar kan även komma att påverkas negativt av bristande kvalitet, som i sin tur kan leda till omfattande intern hantering, men även ökade krav på garantier från kunderna.

Verksamheten kan även i hög grad påverkas om någon nyckelperson lämnar koncernen. Det råder hög konkurrens om personal inom både marknad- och försäljningsverksamhet samt produktutveckling, vilket medför att Clavister kan få svårt att rekrytera kompetent personal. Kostnaden för personal stiger dessutom när efterfrågan är hög. Beslutsfattare kan även hantera ett enskilt ärende på ett sätt som i efterhand kan konstateras givit en negativ påverkan på bolagets finansiella ställning, inte minst gäller det för företag som befinner sig i en snabb omvandling, såsom Clavister.

Koncernens immateriella tillgångar är inte patentskyddade i dagsläget. Det finns därför en risk att Clavister använder teknologi som gör intrång i andra bolags patentskyddade immateriella tillgångar, med hot om eller rena skadeståndsanspråk som möjlig konsekvens. Koncernen kan också felaktigt påstås göra intrång i andras patent och därför dras in i kostsamma patenttvister. Eventuella patenträttegångar kan i sin tur skapa osäkerhet och skada konkurrensförmågan.

Kundernas köpvilja påverkas inte enbart av det allmänna konjunkturläget och lagda IT-budgetar utan också av marknadens drivkrafter. I ett försämrat konjunkturläge sker omprioriteringar och överväganden, vilket kan innebära att investeringar i nätverkssäkerhet kan komma att förskjutas, trots att ämnet nu är högaktuellt och att tillväxt och marknadskrafter är mycket starka. Rörande de avtal som slutits mellan koncernen och olika parter som verkar på en internationell- eller nationell marknad, finns alltid en risk att avtalen inte är tillräckligt bra teknade, trots juridisk expertis och internt nedlagda resurser.

Pandemier eller andra naturkatastrofer kan ha en betydande direkt eller indirekt påverkan på bolaget. Pågående upphand-

lingar kan avbrytas eller skjutas upp på obestämd framtid. Kunders investeringsförmåga kan väsentligt försämrats som en konsekvens av påverkan på världsekonomin.

Finansiell risk

Huvuddelen av försäljningen sker i SEK, USD och EUR och är reglerade i avtal med kunden där EUR dominerar följt av SEK. Produktbetalningarna är reglerade i USD. Valutafluktuationer både gällande leverantörsutbetalningar liksom kundinbetalningar kan skapa valutakursförluster och påverka den finansiella ställningen. Valutarisk finns även i räntebärande lån i EUR. Valutaexponeringen i CNY har under året eliminerats efter avyttring av dotterbolaget i Kina som skedde under tredje kvartalet 2019.

Valutasäkring sker genom kvittning av in- och utbetalningar med lika valuta. När det gäller den övergripande fördelningen mellan olika valutor så svarar försäljningen i EUR under 2019 för omkring 59% av koncernens omsättning följt av SEK, USD och CNY. Rörelsekostnaderna domineras av SEK till 76% och den återstående delen är fördelad mellan USD, EUR.

Ränterisker finns kopplade till koncernens finansiering via konvertibellånet som förfaller 2022-03-22, samt factoring där räntenivåerna styrs av marknaden för respektive valutaområde. Möjligheten till refinansiering avseende konvertibellånet genom teckning av aktier är beroende av framtida resultat och andra faktorer.

Tiden mellan leverans av produkter till dess att kunden betalar innebär risker. Kunderna kan skjuta upp betalningen eller gå i konkurs. Koncernen har sedan 2014 factoring utan återvinningsrätt för kundfakturor, vilket innebär en kreditrisk. Samtliga fakturor hanteras och överläts ifall de blivit kreditgodkända av factoringbolaget. Godkända kunder (kundfakturor) kreditförsäkras och kundfakturorna säljs till factoringbolaget. Genom factoringavtalet har koncernen en kreditförsäkring som gör bolaget skadeslöst till 90% vid eventuell kundkonkurs. Koncernen kan även påverkas negativt av leverantörer som kräver förskotts betalning men inte fullföljer sina åtaganden om leveranstider alternativt att leverans av produkterna uteblir helt.

Kvalitetsarbete

Clavister arbetar utifrån konceptet om ökad kvalitet genom ett hållbart arbetssätt och kontinuerliga förbättringar i verksamheten med syfte att bättre möta kundernas behov. Kvaliteten på våra produkter och tjänster är en avgörande framgångsfaktor vid ökad digitalisering och global konkurrens. Avvikelse från beslutad process dokumenteras, tidsätts, åtgärdas och följs upp. Revisioner genomförs internt samt av extern aktör, DNV GL (Den Norske Veritas) som årligen godkänner förnyelse av certifieringen enligt ledningssystemet för kvalitet, ISO 9001. Förbättringar av ledningssystemet implementerades hösten 2016 för att följa kraven för ISO 9001:2015.

Miljö- och hållbarhetsarbete

Clavister arbetar med miljö- och hållbarhetsfrågor utifrån ett affärsetiskt, socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Förvaltningsberättelse

Attraktiv och hållbar arbetsplats

Bolaget ska utgöra både en attraktiv arbetsplats och en sund, öppen och trygg arbetsmiljö (fysiskt och psykiskt) för medarbetaren. Arbetsmiljön skall kännetecknas av en rimlig balans mellan ställda krav och utmaningar. Clavister skall uppmuntra medarbetaren att bibehålla eller utveckla en god hälsa och motverka tendenser som kan leda till en arbetsmiljö där stressrelaterade sjukdomar eller långtidssjukskrivningar utvecklas. Bolaget ska säkerställa att ingen medarbetare diskrimineras. Clavister har engelska som koncernspråk och ett tjugotal olika nationaliteter, vilket skapar bra möjligheter och konkurrensfördelar. Bolaget utbildningar av bolagets chefer och ledande befattningshavare i ledarskap och arbetsmiljöfrågor av såväl fysisk som psykosocial natur, aktualiserat chefernas betydelse för ett bra arbetsmiljöarbete där alla skall känna sig inkluderade.

Affärsetiska aspekter och långsiktiga kundrelationer

Lagkrav och affärsetiska riktlinjer omfattar t ex nolltolerans av mutor och bestickning, uppförandekod och hantering av känslig bolagsinformation. Erkännande och efterlevnad av uppförandekoden, informationspolicy (samt MAR*) sker genom bekräftelse från samtliga medarbetare. Frågorna ovan aktualiseras också i samband med rekrytering och vid introduktion av nyanställda.

Kundnöjdhetsundersökningar genomförs årsvis och för kunduppport ligger resultatet väl över uppställda mål.

* EU:s marknadsmissbruksförordning 596/2014/EU syftar till att säkerställa de finansiella marknadernas integritet och förbättra investerarens skydd på och förtroende för marknaderna.

Minskning av bolagets direkta och indirekta miljöpåverkan

En stor del av bolagets produkter utgör mjukvara och licenser. Vad gäller produktion av hårdvara arbetar Clavister för att undvika ämnen som kan vara skadliga i produkter och i produktionen. Merparten av bolagets hårdvaruprodukter som produceras i Taiwan fraktas med båt istället för flyg, vilket minskar utsläpp av koldioxid samt bolagets fraktkostnader. Under 2017 har Clavister utsett ytterligare en tillverkare att producera hårdvara för ett urval av bolagets produkter. Denna svenska tillverkare har sitt säte i Örnsköldsvik, vilket har resulterat i minskade fraktkostnader och en förbättrad kvalitet. Clavister strävar efter att undvika onödiga resor, främja användningen av telefon- och videomöten samt att minimera bolagets energianvändning. Återvinning och källsortering sker både vad gäller sopor, batterier och elektronik.

Medarbetare

Antalet anställda per 2019-12-31 uppgick till 150 (176), en minskning med 15%. Varav andelen kvinnor ligger på oförändrad nivå som föregående år, dvs 14%, och uppgår per 2019-12-31 till 22 anställda (26). Förutom tillsvidareanställda engagerar Clavister även konsulter i bl a kundprojekt och försäljning motsvarande 5 (7) heltidstjänster. Totalt antal sysselsatta inom koncernen uppgick per den 31 december 2019, inklusive konsulter, till 155 (183).

Förvaltningsberättelse

Clavisters framgång avgörs av motiverade, engagerade och resultatorienterade medarbetare. Talanger och kompetens är därför avgörande för Clavisters framgång och där vill bolaget skapa förutsättningar för att medarbetarna skall uppnå sina ambitioner och sin fulla potential men också behålla en god hälsa, allt i samklang med bolagets affärsbehov. Inom Clavister är alla medansvariga för sin egen utveckling. Samtliga medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan där planerna är en kombination av konkreta affärsbehov och individens egna ambitioner.

Styrelsens arbetsätt

Styrelsen för Clavister Holding AB består av fem ledamöter. Inom ramen för de styrelsemöten som sker i Clavister Holding AB hanteras samtliga bolag inom koncernen. Verksamheten bedrivs till största del inom ramen för Clavister AB. Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen har upprättat en arbetsordning som reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelse, ordförande samt verkställande direktör (VD).

Styrelsens uppgifter omfattar utvärdering och fastställande av strategier, affärsplaner, budget och finansiering, större verksamhetsförändringar samt att tillsätta och entlediga verkställande direktör. Styrelsen fastställer också kvartalsrapporter, bokslutskommuniké och årsredovisning.

Styrelseordförande är ansvarig för att kontinuerligt följa bolaget och se till att samtliga styrelseledamöter tillställs nödvändig information för att kunna bedöma och utvärdera bolaget. Ordförande ska samråda med verkställande direktör i strategiska frågor, leda styrelsemötena samt se till att styrelseärenden inte handläggs i strid med bestämmelserna i aktiebolagslagen, bolagsordningen och av styrelsen fastställda instruktioner.

Styrelsen fastställer årligen instruktion för VD med riktlinjer för den löpande förvaltningen, redovisningen och medelsförvaltningen samt internkontrollen i bolaget. Instruktionen omfattar även VD:s befogenheter samt informationskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har under 2019 haft 20 protokollförda sammanträden.

Omsättning och resultat

Koncernens totala redovisade intäkter under året uppgick till 123,5 (112,5) MSEK.

Fokusmarknaderna för koncernen är Norden, DACH-regionen (Tyskland, Österrike och Schweiz) samt Japan. Året har omfattats av en omstrukturering av den nordiska säljorganisationen. Bedömningen är att i mellan- till långsiktiga perspektivet finns inga anledningar till att försäljningen i Norden inte kan återgå till tidigare stabila tillväxtnivåer. Norden levererade en stark omsättningstillväxt inom identitets- och accesslösningar med 31 % på helåret i jämförelse med föregående år.

DACH-regionen fortsatte att bygga momentum och konstaterade ett bra tillflöde av nya slutkunder och återförsäljare. Omsättningen i DACH-regionen ökade med 18% till 17,7 MSEK (15,0) för helåret.

Japan har sedan en tid tillbaka haft en vikande försäljning från en av bolagets partners, framförallt på grund av pressade marginaler i de komplexa japanska försäljningskanalerna mot SMB-kunder. Bolaget valde därför under slutet av året att dra ner på samarbetet med den aktuella partnern för att istället kunna fokusera om resurser mot den andra större japanska kunden, NTTBP. Försäljningen till Asien har minskat och främst beroende på att bolaget under året har avyttrat dotterbolaget i Kina.

Globala nyckelkunder har under året haft störst omsättningssökning och tillväxt. Omsättningen inom den specifika vertikalen Communication Service Providers (CSP) ökade under 2019 jämfört med föregående år från 6,0 MSEK till 18,7 MSEK. Utrullningen av 5G, och mer specifikt uppbyggnaden av "mobile core"-nät baserade på 5G-standarden, förväntas vara en stark drivkraft för vår försäljning av virtualiserade säkerhetslösningar. Under 2019 annonserade ett stort antal operatörer att man inleder utrullningen av 5G-nät. Inledningsvis handlar detta om avgränsade installationer av 5G-baserad radioutrustning. När dessa operatörer sedermera kompletterar med 5G-baserade "mobile core"-nät är virtualisering en grundförutsättning och virtualiserad säkerhet en viktig komponent. För helåret 2019 har försäljningen till operatörsmarknaden vuxit med 230% jämfört med 2018

Koncernens bruttoresultat uppgick till 99,5 MSEK (86,0). Den totala redovisade bruttomarginalen för året uppgick till 81 (76)%. Skillnaden i bruttomarginal mellan åren beror på skillnad i produktmix, lägre tredjepartskostnader samt avyttringen av verksamheten i Kina som hade en lägre bruttomarginal.

Året har belastats med en jämförelsestörande post som avser nedläggning av kontoret i Umeå på 6,2 MSEK. Denna post består av personalkostnader, 2,6 MSEK, samt lokalhyra tillhörande det nedlagda arbetsstället på 3,6 MSEK.

Koncernens rörelseresultat uppgick till -80,5 (-90,2) MSEK.

Kapitalanskaffning

Clavister har via finansieringsavtal med Tagehus i september 2017, erhållit ett lån på tre års löptid uppgående till 50 MSEK. Ytterligare finansiering erhöles i december 2017 genom ett femårigt låneavtal med EIB, den Europeiska investeringsbanken, uppgående till 20 MEUR, där har medel under åren 2018-2019 utbetalats. Se ytterligare information under rubriken "Väsentliga händelser under året", samt not 30.

Going concern

Styrelsen och verkställande direktören bedömer fortlöpande Clavisterkoncernens likviditet och finansiella resurser på kort och lång sikt. Årsredovisningen har upprättats med antagandet om att företaget har förmåga att fortsätta driften under 2020, i linje med fortlevnadsprincipen i Årsredovisningslagen 2:4. Grunden för detta antagande är att Clavister under 2020 fortsätter att öka sin försäljning, samt att 2020 års kostnadsbas inte

Förvaltningsberättelse.

kommer att överstiga 2019 års kostnader så att Clavister därmed kan ta betydande steg mot lönsamhet under året. Lånet från Tagehus om 56 MSEK inklusive ränta löper ut i september 2020 och Clavister är för sin fortsatta drift i nuläget beroende av att detta lån refinansieras. Arbetet med sådan refinansiering har påbörjats och styrelsen och verkställande direktören bedömer att bolaget har goda förutsättningar att genomföra denna refinansiering under 2020. Skulle Clavister inte lyckas refinansiera lånet från Tagehus föreligger en väsentlig risk rörande bolagets fortsatta drift. Styrelsens och verkställande direktörens bedömning är därför, givet nuvarande kassa, tecknade avtal, framtidsutsikter inklusive planerad omsättningsökning, att Clavister Holding AB bedöms ha nödvändig likviditet och kassaflöde för en fortsatt drift av verksamheten under 2020.

Finansiell ställning

Likvida medel vid periodens utgång uppgick till 70,9 MSEK (82,2). Eget kapital summerade till till -89,3 MSEK (66,7) per 2019-12-31.

Koncernens totala tillgångar minskade med 21 procent jämfört med föregående år och uppgick till 303,3 MSEK. Anläggningstillgångar minskade med 86,0 MSEK jämfört med föregående år till 167,8 MSEK, varav balanserade utgifter för utvecklingsarbeten ökade med 12,9 MSEK, nyttjanderättstillgångar minskade med 6,3 MSEK avseende hyresavtal för lokaler.

Omsättningstillgångar ökade med 3,5 MSEK till 135,4 (131,9) varav likvida medel vid periodens utgång uppgick till 70,9 MSEK (82,2).

Koncernens egna kapital uppgick vid årets utgång till -89,3 MSEK (66,7). Periodens resultat minskade eget kapital med -188,2 MSEK (-122,9). Eget kapital ökade med 33,2 MSEK avseende nyemission samt minskade med 1,0 MSEK avseende förändringar hänförliga till teckningsoptioner.

Investeringar, avskrivningar och utvecklingsutgifter

Under 2019 har koncernen fortsatt att investera produktutveckling och aktiverar nedlagd tid. Totalt för året har aktiverade utgifter och egen intern utveckling balanserats med 46,6 MSEK (39,6). Utgående värde i balansräkningen för utvecklingsarbeten uppgår till 76,5 MSEK (63,6) för 2019.

Avskrivningar på immateriella tillgångar avseende aktiveringar uppgick till 33,7 MSEK (28,3) för året.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 593 TSEK (2 239) för året.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Antal aktieägare uppgår till 5 130 st och antal registrerade aktier per 2019-12-31 var 25 659 550 st enligt Bolagsverket. Det finns endast ett aktieslag. Varje röst motsvarar en röst vid bolagsstämman.

Aktieägare	Antal aktier	% andel
HSBC Trinkhaus and Burkhardt AG (Lloyds)	2 563 268	10%
Försäkringsaktiebolaget, Avanza Pension	2 343 871	9%
Goldman Sachs International Ltd, W8IMY	1 237 500	5%
RGG Adm-Gruppen AB	1 113 006	4%
Pension, Danica	1 068 273	4%
Clearstream Banking S.A, W8IMY	1 016 473	4%
Fondita 2000+	753 000	3%
RBC Investor Services Bank	600 000	2%
Nordnet Pensionsförsäkring AB	579 221	2%
Vidar Stenberg	567 324	2%
Övriga aktieägare	13 817 614	54%
Registrerade aktier enligt Bolagsverket 2019-12-31	25 659 550	100%

Aktieinnehav för styrelse och ledande befattningshavare

Styrelse	Antal aktier
Viktor Kovács	10 000
Kimberly Matenchuk	0
Jan Frykhammar	29 941
Staffan Dahlström	439 536
Bo Askvik	16 000
	495 477

Ledande befattningshavare	Antal aktier
John Vestberg*	484 520
Håkan Rippe	0
Andreas Åsander	7 000
Jenny Ramkrans	3 000
Adrienne Edblad	0
Przemek Sienkiewicz	7 777
Håkan Wallberg	2 200
Johan Edlund	0
Peter Laurén*	814 872
	1 319 369

*Indirekt ägande via eget bolag, alternativt kapitalförsäkring.

Förvaltningsberättelse.

Flerårsöversikt

Koncernen	2019	2018	2017	2016	2015
Rörelsens intäkter	123 467	112 517	100 206	78 116	64 191
Nettoomsättningstillväxt (%)	10%	12%	28%	22%	3%
Bruttoresultat	99 490	86 037	77 512	53 466	44 773
Bruttomarginal (%)	81%	76%	77%	68%	70%
Resultat före skatt	-112 505	-118 236	-83 642	-71 712	-55 655
Balansomslutning	303 275	385 791	302 110	277 169	144 693
Soliditet (%)	Negativ	17%	69%	75%	63%
Antal anställda	150	176	155	160	124
Moderföretaget					
Rörelsens intäkter	430	500	6 000	4 200	3 400
Balansomslutning	491 981	527 408	622 973	517 102	320 764
Soliditet (%)	65%	84%	91%	97%	97%
Antal anställda	2	2	2	1	1

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande i moderbolaget står följande medel (kronor)

Överkursfond	31 381 427
Balanserat resultat	439 597 821
Årets resultat	-153 896 295
	<hr/>
	317 082 953

Styrelsen föreslår att hela överkursfonden 31 381 427 kr örförs till balanserat resultat. I ny räkning örförs 317 082 953 kr. Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Koncernens resultaträkning

TSEK	Not	2019	2018
Nettoomsättning	3,4	123 061	111 772
Övriga rörelseintäkter		406	744
Rörelsens intäkter		123 467	112 517
Handelsvaror		-23 977	-26 480
Bruttoresultat		99 490	86 037
Aktiverat arbete för egen räkning	16	46 613	39 573
Personalkostnader	7,8	-140 988	-131 768
Övriga externa kostnader	5,6	-39 409	-47 982
Övriga rörelsekostnader	9	-766	-94
Avskrivningar	10,11	-41 433	-35 884
Resultat från andelar i dotterbolag	12	-3 971	0
Rörelseresultat		-80 464	-90 118
Finansiella intäkter	13	1 638	86
Finansiella kostnader	8,13	-33 680	-28 205
Resultat före skatt		-112 505	-118 236
Skatt på årets resultat	14	-75 663	-4 693
Årets resultat		-188 169	-122 929
Årets resultat hänförligt till:			
Moderföretagets ägare		-188 169	-122 929
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0
Resultat per aktie:	15		
Resultat per aktie före utspädning		-7,33	-5,22
Resultat per aktie efter utspädning		-7,33	-5,22
Koncernens rapport över totalresultat			
TSEK	Not	2019	2018
Årets resultat		-188 169	-122 929
Övrigt totalresultat:			
<i>Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen</i>			
Omräkningsdifferens		-2	40
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-2	40
Summa totalresultat för året		-188 171	-122 889
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		-188 171	-122 889
Innehav utan bestämmande inflytande		0	0

Koncernens balansräkning

TSEK	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Goodwill	16	51 875	52 569
Programrättigheter	16	0	0
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	16	76 499	63 610
Kundrelationer	16	1 667	2 667
Nyttjanderättstillgångar	10,17	20 451	26 827
Inventarier	17	0	117
Anda långfristiga fordringar	18	16 901	31 334
Uppskjuten skattefordran	14	478	76 771
Summa anläggningstillgångar		167 870	253 894
Omsättningstillgångar			
Varulager	1	8 000	5 444
Kundfordringar	18	38 092	25 262
Skattefordran		324	79
Övriga fordringar	18	2 184	2 254
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18,19	15 862	16 681
Likvida medel	18,20	70 942	82 176
Summa omsättningstillgångar		135 404	131 897
SUMMA TILLGÅNGAR		303 275	385 791

Koncernens balansräkning

TSEK	Not	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	22		
Aktiekapital		2 566	2 356
Övrigt tillskjutet kapital		591 702	559 762
Reserver		131	133
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		-683 681	-495 513
Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare		-89 283	66 738
Summa eget kapital		-89 283	66 738
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder kreditinstitut	18,23,30	220 451	202 632
Konvertibla skuldebrev	18,30	8 545	8 011
Leasingskulder	10,18,30	15 987	21 502
Uppskjutna skatteskulder	14	814	1 302
Summa långfristiga skulder		245 796	233 448
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder kreditinstitut	23,30	53 709	0
Leasingskulder	10,18,30	5 992	6 144
Förskott från kunder	18,30	0	0
Leverantörsskulder	18,30	5 169	9 647
Aktuell skatteskuld	14	79	0
Övriga skulder	18,30	6 867	5 898
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18,24,30	74 946	63 916
Summa kortfristiga skulder		146 762	85 605
Summa skulder		392 558	319 053
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		303 275	385 791

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

TSEK	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl. årets resultat	Eget kapital hänförligt till moderföretagets aktieägare	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	2 356	554 561	93	-347 282	209 728	209 728
Justerad ingående balans enligt IFRS 15	0	0	0	-25 302	-25 302	-25 302
Justerat ingående eget kapital 2018-01-01	2 356	554 561	93	-372 584	184 426	184 426
Årets resultat	0	0	0	-122 929	-122 929	-122 929
Årets övrigt totalresultat	0	0	40	0	40	40
Årets totalresultat	0	0	40	-122 929	-122 889	-122 889
Försäljning av egna aktier	0	4 455	0	0	4 455	4 455
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	121	0	0	121	121
Aktierelaterade ersättningar - värde på vederlagsfria teckningsoptioner	0	625	0	0	625	625
Summa transaktioner med ägare	0	5 201	0	0	5 201	5 201
Utgående eget kapital 2018-12-31	2 356	559 762	133	-495 513	66 737	66 737
Ingående eget kapital 2019-01-01	2 356	559 762	133	-495 513	66 737	66 737
Årets resultat	0	0	0	-188 168	-188 168	-188 168
Årets övrigt totalresultat	0	0	-2	0	-2	-2
Årets totalresultat	0	0	-2	-188 168	-188 170	-188 170
Nyemission	210	35 448	0	0	35 658	35 658
Emissionskostnader	0	-2 500	0	0	-2 500	-2 500
Eget kapital andel konvertibel	0	0	0	0	0	0
Förfallna ej inlösta teckningsoptioner	0	-1 566	0	0	-1 566	-1 566
Aktierelaterade ersättningar - värde på vederlagsfria teckningsoptioner	0	558	0	0	558	558
Summa transaktioner med ägare	210	31 940	0	0	32 150	32 150
Utgående eget kapital 2019-12-31	2 566	591 702	131	-683 681	-89 283	-89 283

Koncernens rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2019	2018
Kassaflöde från den löpande verksamheten	25		
Resultat före skatt *		-112 505	-118 236
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	25	42 624	37 257
Betald inkomstskatt		-25	-2 202
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-69 906	-83 181
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av varulager		-2 977	2 612
Förändringar av rörelsefordringar		-15 214	-10 195
Förändringar av rörelseskulder		30 477	22 055
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-57 621	-68 709
Investeringsverksamheten			
Avyttring av dotterföretag, netto likviditetspåverkan		-298	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		0	-2 250
Förvärv av aktiverat utvecklingsarbete		-46 613	-39 915
Återbetalning av finansiella anläggningstillgångar		14 433	10 075
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-32 478	-32 090
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		53 904	162 525
Amortering av leasingskulder		-7 247	-11 261
Aktierealterade ersättningar		558	625
Försäljning av egna aktier		0	4 455
Nyemission		34 092	121
Emissionskostnader		-2 500	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		78 806	156 465
Årets kassaflöde		-11 292	55 666
Likvida medel vid årets början		82 176	26 492
Valutakursdifferens i likvida medel		58	18
Likvida medel vid årets utgång	20	70 942	82 176

* I posten "Resultat före skatt" ingår erhållna räntor med 71 TSEK (85 TSEK) och betalda räntor med 1 941 TSEK (268 TSEK).

Koncernens noter.

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

Årsredovisning och koncernredovisning omfattar det svenska moderföretaget Clavister Holding AB med organisationsnummer 556917-6612 och dess dotterföretag. Clavister koncernens ("Clavister") huvudsakliga verksamhet är utveckling, produktion och försäljning av nätverkssäkerhetslösningar inom området cybersäkerhet. Clavisters lösningar bygger på en egenutvecklad, innovativ mjukvara med kraftfull prestanda. Kunderna återfinns i hela spannet från offentlig till privat sektor världen över.

Moderföretaget är ett aktieföretag registrerat i Sverige och med säte i Örnsköldsvik. Adressen till huvudkontoret är Sjögatan 6 J, 891 60 Örnsköldsvik.

Styrelsen har den 27 april 2020 godkänt denna årsredovisning och koncernredovisning vilken kommer att läggas fram för antagande vid årsstämma 19 maj 2020.

Tillämpade regelverk

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) såsom de antagits av Europeiska unionen (EU). Koncernen tillämpar dessutom Årsredovisningslagen (1995:1554) och rekommendationen från Rådet för finansiell rapportering RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent av koncernens företag. Tillämpningen av redovisningsprinciperna är i överensstämmelse med de som finns i årsredovisningen för räkenskapsåret som slutade den 31 december 2017 och skall läsas tillsammans med denna årsredovisning, med undantag för de redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Nya och ändrade standarder och tolkningar gällande från och med 1 januari 2019

Koncernen förtidstillämpade IFRS 16 "Leasing" från och med 1 januari 2018, se vidare information nedan under rubriken "Leasing" samt not 9. Följande standarder tillämpas av koncernen för första gången för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019:

- Ändring av IFRS 9 avseende förutbetalningsbara finansiella tillgångar med negativ ersättning
- Ändring av IAS 28 Långsiktiga innehav i intresseföretag och joint ventures
- Årliga ändringar av IFRS-standarder i förbättringscykeln 2015-2017
- Ändring av IAS 19 Ersättningar till anställda
- Tolkning av IFRIC 23- Osäkerhet i fråga om inkomstskattemässig bedömning

Nya eller ändrade redovisningsstandarder efter 2019

Under 2020 kommer inga nya standarder att implementeras. Den 15 januari 2020 antogs ändringar av IFRS 9 och IFRS 17 till följd av referensrättereformen. Ändringarna ska tillämpas från och med 1 januari 2020 men tidigare tillämpning är tillåten. Clavister har valt att inte förtidstillämpa dessa ändringar.

Clavister förväntar sig inte några väsentliga effekter på koncernen till följd av eventuella ändringar av redan befintliga standarder.

Intäktsredovisning

IFRS 15, "Intäkter från avtal med kunder" är en principbaserad modell för intäktsredovisning från kundkontrakt. Den har en femstegsmodell innebärande att intäktsredovisningen sker när kontroll över produkter och tjänster överförs till kunden. Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och särskilda kriterier har uppfyllts för var och en av koncernens verksamheter. Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer erhållas för sålda varor och tjänster i koncernens löpande verksamhet. Intäkter redovisas exklusive mervärdesskatt, returer och rabatter samt efter eliminering av koncernintern försäljning.

"Koncernintern försäljning är ytterst begränsad men viss produktförsäljning förekommer på oregelbunden basis från Clavister AB till dotterbolaget Clavister Technology (ASIA) Ltd i Kina.

I det fall bolagets försäljning följer en avtalad tid periodiseras intäkterna över avtalets längd."

Licens- och supportintäkter

Koncernens licens- och underhållsintäkter redovisas i takt med avtalets längd. Clavister har ej några framtida åtaganden förutom telefonsupport under en viss tid. Reservation för supportkostnader har till och med 2017 beräknats och reserverats för den tid som supporten ingår i försäljningssumman. På grund av IFRS 15 och periodisering av intäkter från och med 2018 så är någon reservation för supportkostnader inte längre nödvändig.

Koncernens noter.

Koncernen har i huvudsak två typer av licensintäkter, Clavister Security Subscription (CSS) och Clavister Product Subscription (CPS), dessa periodiseras över avtalets tid som kan variera mellan 12 månader till 72 månader. Intäkterna avseende CSS består även av ersättning till underleverantörer. På grund av detta periodiseras endast 50 % av det fakturerade värdet för CSS-intäkter, de resterande 50% intäktsförs direkt i samband med faktureringen.

Hårdvaruintäkter

Hårdvaruintäkter består av intäkter från försäljning av hårdvaror och intäkt redovisas när väsentlig kontroll över varan är överförd till köparen i enlighet med försäljningsvillkoren.

Utförda tjänster

Företaget redovisar intäkter från tjänster i resultatet över tid baserat på färdigställandegraden och i den takt kontrollen över tjänsten överförs till kunden. Uppdragen utförs på löpande räkning och intäkten redovisas i dessa fall över tid i den takt arbetet utförs. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning eller vidhängande kostnader sker ingen intäktsföring.

Rabatter

Bolaget kan lämna rabatt utöver gällande listpriser, separata avtalade priser finns för distributörer och partners. Dessa rabatter har inte haft någon effekt på intäkterna vid övergången till IFRS 15.

Finansieringskomponenter

Koncernen förväntar sig inte att ha några avtal där tiden mellan överlämning av varorna eller tjänsterna till kunden och betalningen från kunden överstiger ett år. Till följd av detta, justerar koncernen inte transaktionspriset för effekterna av betydande finansieringskomponent.

Finansiella intäkter

Finansiella intäkter består av ränteintäkter och eventuella realisationsresultat på finansiella anläggningstillgångar. Ränteintäkter redovisas i enlighet med effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som diskonterar de uppskattade framtida in- och utbetalningarna under ett finansiellt instruments förväntade löptid till den finansiella tillgångens eller skuldens redovisade nettovärde. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

Valutakursvinster och valutakursförluster redovisas netto.

Valuta

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer företagen bedriver sin verksamhet. Moderföretagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderföretaget och för koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp presenteras, om inte annat anges, i tusentals kronor (TSEK). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Klassificering

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under Clavister Holding AB:s bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, så kallat förvärv till lågt pris, redovisas denna direkt i årets resultat.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwill den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat. Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en transaktion inom eget kapital, d.v.s. mellan moderföretagets ägare (inom balanserade vinstmedel) och innehav utan bestämmande inflytande.

Därför uppkommer inte goodwill i dessa transaktioner. Förändringen av innehav utan bestämmande inflytande baseras på dess proportionella andel av nettotillgångar. Dotterföretags finansiella rapporter inkluderas i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och realiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan företag i koncernen liksom därmed sammanhängande realiserade vinster elimineras i sin helhet.

Segmentsrapportering

Ett rörelsesegment enligt IFRS 8 är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader, där rörelseresultatet granskas av företagets högste verkställande beslutsfattare samt för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ledningen för Clavister utvärderar bolagets intäktsutveckling på total nivå som en helhet samt intäkter nedbrutet per geografisk marknad. Kostnaderna mäts dock inte på geografisk marknad utan utifrån funktion och på total nivå som en helhet. Ledningen analyserar därför inte rörelseresultatet utifrån något segment varför segmentsredovisning därför inte heller lämnas i årsredovisningen.

Valutaomräkning

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i årets resultat. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet, medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Omräkning av utlandsverksamheter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som förelegat vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsreserv. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från övrigt totalresultat till årets resultat.

Koncernens noter.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, semesterersättning, betald frånvaro och bonus. Redovisning sker i takt med intjänandet.

Pensioner

Clavisters pensionsåtaganden omfattar enbart avgiftsbestämda planer. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. Koncernen har därmed ingen ytterligare risk. För koncernens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt koncernen under en period.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har en aktierelaterad ersättningsplan i form av personaloptioner där företaget erhåller tjänster från anställda som vederlag för koncernens eget kapitalinstrument. Upplysningar angående dessa planer finns i not 8. Information om dessa personaloptionsprogram: Verkligt värde på den tjänstgöring som berättigar anställda till tilldelning av optioner genom Clavisters personaloptionsprogram redovisas som en personalkostnad med en motsvarande ökning i eget kapital. Det totala beloppet att kostnadsföra baseras på det verkliga värdet på de optioner som tilldelas:

- inklusive alla marknadsrelaterade villkor (t ex aktiemålkurs)
- exklusive eventuell inverkan från tjänstgöringsvillkor och icke marknadsrelaterade villkor för intjänande (t ex lönsamhet, mål för försäljningsökningar och att den anställde kvarstår i företagets tjänst under en angiven tidsperiod),
- inklusive inverkan av villkor som inte utgör intjänandevillkor (exempelvis krav att anställda ska spara eller behålla aktierna under en angiven tidsperiod).

Den totala kostnaden redovisas över intjänandeperioden; perioden över vilken alla de specificerade intjänandevillkoren ska uppfyllas. Vid varje rapportperiods slut omprövar koncernen sina bedömningar av hur många aktier som förväntas bli intjänade baserat på de icke marknadsrelaterade intjänandevillkoren och tjänstgöringsvillkoren. Den eventuella avvikelser mot de ursprungliga bedömningarna som omprövningen ger upphov till, redovisas i resultaträkningen och motsvarande justeringar görs i eget kapital.

De sociala avgifter som uppkommer på tilldelningen av aktieoptioner betraktas som en integrerad del av tilldelningen, och kostnaden behandlas som en kontantreglerad aktierelaterad ersättning.

Företagets aktieoptionsplan administreras av Clavister. När optionerna löses in, överför Clavister det korrekta antalet aktier till den anställde. Mottagna betalningar, efter avdrag för eventuella direkt hänförliga transaktionskostnader, krediteras eget kapital.

Leasing

Från och med 1 januari 2018 så tillämpar koncernen IFRS 16 Leasingavtal, där tillgången redovisas i balansräkningen och framtida förpliktelser redovisas som lång- och kortfristig skuld, se vidare information kring detta under not 10.

Koncernens leasingavtal är i huvudsak kopplat till kontorslokaler. Dessa leasingavtal redovisas, värderas och presenteras i enlighet med IFRS 16 Leasingavtal. Leasade tillgångar aktiveras vid leasingperiodens början och utgörs av den ursprungliga leasingkulden där leasingkulden värderas till nuvärdet av de leasingavgifter som inte betalats vid denna tidpunkt, där leasingavgifterna nuvärdeberäknas och diskonteras utifrån en marginell låneränta. Avdrag görs för eventuella förmåner som mottagits i samband med teckningen av leasingavtalet och inklusive alla eventuella initiala direkta utgifter. Efter inledande tillämpning görs ett nedskrivningstest för eventuell nyttjanderättstillgång som visar indikatorer på nedskrivningsbehov och en nedskrivning redovisas mot den nedskrivningstestade tillgången.

Leasingkulden beräknas vid anskaffningstillfället till nuvärdet av de fasta och rörliga leasingavgifterna som inte betalats vid denna tidpunkt. Leasingavgifterna diskonteras med en marginell låneränta. Leasingavgifter för byggnader exkluderar serviceavgifter för städning och andra kostnader. Modifieringar i leasingavtalet redovisas beroende på avtalets utformning som antingen ett nytt leasingavtal med ett ikraftträdande från datum för ändringen alternativt så ändras den ursprungliga leasingen med hänsyn till avtalet.

Koncernens noter

Finansiella kostnader

Finansiella kostnader består huvudsakligen av räntor, samt periodiserade aktiverade kostnader avseende lånefinansiering via externa finansiella institut. Räntekostnader på lån redovisas enligt effektivräntemetoden.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Till aktuell skatt hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt redovisas i sin helhet, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dess redovisade värden. Temporära skillnader beaktas inte i koncernmässig goodwill. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotterföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiserar eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med viktat genomsnittligt antal utestående aktier under året.

Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att nettoresultat hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras, i tillämpliga fall justerat, med summan av det viktade genomsnittliga antalet stamaktier och potentiella stamaktier som kan ge upphov till utspädningseffekt. Utspädningseffekt av potentiella stamaktier redovisas endast om en omräkning till stamaktier skulle leda till en minskning av resultatet per aktie efter utspädning.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och prövas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten

Kostnader under utvecklingsfasen av produkter aktiveras som immateriella tillgångar när de enligt ledningens bedömning är sannolikt att de kommer att resultera i framtida ekonomiska fördelar för koncernen, kriterierna för aktivering är uppfyllda och kostnaderna under utvecklingsfasen kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Internt utvecklade tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Alla andra kostnader som inte uppfyller kriterierna för aktivering belastar resultatet när de uppstår.

Programrättigheter

Programvaror av standardkaraktär kostnadsförs. Utgifter för programvaror som utvecklats eller på ett omfattande sätt anpassats för koncernens räkning, aktiveras som immateriell tillgång om de har troliga ekonomiska fördelar som efter ett år överstiger kostnaden.

Kundrelationer

Kundrelationer som förvärvats av koncernen avser kundrelaterade tillgångar och avtals- och/eller teknologirelaterade tillgångar. Dessa redovisas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i årets resultat linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämbara. Goodwill prövas för nedskrivningsbehov årligen och dessutom så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Immateriella tillgångar med bestämbara nyttjandeperioder skrivs av från den tidpunkt då de är tillgängliga för användning.

De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	3-5 år
- Programrättigheter	3 år
- Kundrelationer	5 år

Nyttjandeperioderna omprövas minst årligen.

Koncernens noter.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Det redovisade värdet för en tillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Reparationer kostnadsförs löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. De beräknade nyttjandeperioderna är:

- Inventarier 3 år
- Datorer 3 år
- Nyttjanderättstillgångar skrivs av till det kortaste av nyttjandeperioden och leasingperioden

Använda avskrivningsmetoder, restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Tillgångar som har en obestämbar nyttjandeperiod, exempelvis goodwill, skrivs inte av utan prövas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdenedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet inte är återvinningsbart.

Tidigare redovisad nedskrivning återförs om återvinningsvärdet bedöms överstiga redovisat värde. Återföring sker dock inte med ett belopp som är större än att det redovisade värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats i tidigare perioder. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig.

En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Finansiella tillgångar och skulder

Från och med 2018 tillämpar koncernen IFRS 9 "Finansiella instrument". Följande redovisningsprinciper tillämpas.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen när koncernen blir part i de kontraktuella villkoren för instrumentet. Sedvanliga köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på likviddagen.

För finansiella tillgångar upphör redovisning i balansräkningen när rättigheterna till betalningar från innehaven har upphört eller har blivit överförda och koncernen har överfört alla väsentliga risker och rättigheter hänförliga till ägande. Separata tillgångar och skulder redovisas om några rättigheter och skyldigheter skapas eller behålls vid överföringen.

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar i följande kategorier: "upplupet anskaffningsvärde", "verkligt värde via övrigt totalresultat" och "verkligt värde via resultatet". Klassificeringen beror på karaktäristiken på tillgången och den affärsmodell under vilken den innehas. Finansiella tillgångar redovisas initialt till verkligt värde plus transaktionskostnader för alla finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultatet. Finansiella tillgångar redovisade till "verkligt värde via resultatet" redovisas initialt till verkligt värde och transaktionskostnaderna kostnadsförs i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde

Finansiella tillgångar klassificeras som redovisade till upplupet anskaffningsvärde om de kontraktuella villkoren resulterar i betalningar som endast avser kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet samt att den finansiella tillgången innehas under en affärsmodell vars syfte är att inneha finansiella tillgångar för att erhålla kontraktuella kassaflöden. I efterföljande redovisning sker värdering till upplupet anskaffningsvärde baserat på effektivräntemetoden minus nedskrivningar. Ränteintäkter och vinster/förluster från finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde redovisas under finansiella intäkter.

Koncernens noter.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat

Tillgångar klassificeras som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" om de kontraktuella villkoren resulterar i betalningar som endast avser kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet samt att den finansiella tillgången innehas under en affärsmodell vars syfte uppnås både genom att erhålla kontraktuella kassaflöden och att avyttra finansiella tillgångar. I efterföljande redovisning värderas dessa tillgångar till verkligt värde med förändringar i verkligt värde redovisade i "övrigt totalresultat", förutom effektiv ränta, nedskrivningar och återföring av dessa samt valutaomräkningsvinster och förluster, vilka presenteras i resultaträkningen. Då tillgången tas bort ur balansräkningen omklassificeras ackumulerade vinster och förluster i övrigt totalresultat till resultaträkningen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Alla finansiella tillgångar som inte klassificeras som antingen "upplupet anskaffningsvärde" eller "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" klassificeras som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet". En finansiell tillgång klassificeras som innehavd för handel om den är förvärvad främst för att säljas i närtid. Derivat klassificeras som innehavda för handel under förutsättning att de inte är hänförliga till säkringsinstrument med syfte att tillämpa säkringsredovisning. Tillgångar innehavda för handel klassificeras som kortfristiga tillgångar. Skuldinstrument klassificerade som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat", men inte innehavda för handel, klassificeras i balansräkningen baserat på förfallodatum (det vill säga om kvarvarande löptid är längre än ett år klassificeras de som långfristiga). Innehav av aktier och andelar klassificeras som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" och långfristiga finansiella tillgångar.

Vinster och förluster hänförliga till förändringar i verkligt värde av finansiella tillgångar klassificerade under "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat"-kategorin (exklusive derivat och kundfinansiering) presenteras i resultaträkningen inom finansiella intäkter i den period de uppstår. Vinster och förluster från derivat presenteras i resultaträkningen på följande sätt. Vinster och förluster från derivat som säkrar operationella tillgångar och skulder samt finansiella tillgångar och skulder presenteras som konsulttjänster och material respektive finansiella intäkter och kostnader. Vinster och förluster från kundfinansiering presenteras i resultaträkningen som övriga externa kostnader.

Finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras som värderade till "upplupet anskaffningsvärde" eller "verkligt värde via resultatet". En finansiell skuld klassificeras till "verkligt värde via resultatet" om den klassificeras som innehav för handelsändamål, som ett derivat eller den har blivit identifierad som sådan vid första redovisningstillfället. Finansiella skulder värderade till "verkligt värde via resultatet" värderas till verkligt värde och nettovinster och förluster, inklusive räntekostnader, redovisas i resultatet. Påföljande värdering av övriga finansiella skulder sker till "upplupet anskaffningsvärde" med effektivräntemetoden. Räntekostnader och valutakursvinster och förluster redovisas i resultatet. Vinster eller förluster vid borttagning från redovisningen redovisas också i resultatet.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder redovisas initialt till verkligt värde och därefter till upplupet anskaffningsvärde genom användande av effektivräntemetoden.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Vid varje bokslutsdatum nedskrivningstestas finansiella tillgångar värderade till antingen upplupet anskaffningsvärde eller "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat" samt kontraktstillgångar enligt modellen för "förväntade kreditförluster". "Förväntade kreditförluster" utgör skillnaden mellan alla kontraktuella kassaflöden som förfaller i enlighet med kontraktet och alla kassaflöden som koncernen förväntar sig att erhålla, nuvärdeberäknade med den ursprungliga effektivräntesatsen. Nedskrivningar av kundfordringar och kontraktstillgångar är alltid desamma som "förväntade kreditförluster" för hela löptiden. Koncernen reserverar för kundförluster utifrån en individuell bedömning. Förlusterna redovisas i resultaträkningen. När det inte längre finns en rimlig förväntan om att erhålla betalning skrivs tillgången bort.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärde beräknas enligt den så kallade först-in först-ut-principen och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på en normal kapacitet. Nettoförsäljningsvärdet definieras som försäljningspris reducerat för kostnader för färdigställande samt försäljningskostnader. Ingen del av varulagret tas upp till nettoförsäljningsvärde.

Koncernens noter.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller in formell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet.

Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställd utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven.

Garantiavsättningar

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Kassaflöde

Kassa och bank utgörs av kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker, samt kortfristiga övriga likvida placeringar med tre månaders eller kortare förfallotid och som är exponerade för en obetydlig risk för värdefluktuationer. Kassaflöde från den löpande verksamheten beräknas enligt indirektmetoden

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Koncernens noter

Not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar.

Uppskattningarna och antagandena utvärderas löpande. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Följande antaganden om framtiden och andra väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår:

Värdering av aktiverade utgifter för utvecklingsarbeten

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda aktiverade utvecklingskostnader har ekonomiska fördelar, ett nedskrivningstest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid nedskrivningsprövning av goodwill måste ett antal väsentliga antaganden och bedömningar beaktas för att kunna beräkna kassagenererande enhetens nyttjandevärde. Dessa antaganden och bedömningar hänför sig till förväntade framtida diskonterade kassaflödena. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information. Antagandena framtas av företagsledningen och granskas av styrelsen. Årets nedskrivningsprövning har inte givit upphov till några nedskrivningar avseende goodwill. För mer information om nedskrivningsprövningen av goodwill se not 16 Immateriella tillgångar.

Andelar i koncernföretag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att bokförda andelar i koncernföretag har ekonomiska fördelar. Ett nedskrivningstest har gjorts som befäster bedömningen att beräknat återvinningsvärde överstiger det redovisade värdet efter att en nedskrivning av aktierna i dotterbolaget Clavister AB gjorts med 135 (98) MSEK. Vid nedskrivningsprövning av andelar i koncernföretag har ett antal väsentliga antaganden och bedömningar beaktats för att kunna beräkna andelarnas nyttjandevärde. Dessa antaganden och bedömningar hänför sig till de förväntade framtida diskonterade kassaflödena. Prognoser för framtida kassaflöden baseras på bästa möjliga bedömningar av framtida intäkter och rörelsekostnader, grundade på historisk utveckling, allmänna marknadsförutsättningar, utveckling och prognoser för branschen samt annan tillgänglig information. Antagandena framtas av företagsledningen och granskas av styrelsen. Se vidare information i koncernens not 16.

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld avseende underskottsavdrag

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att uppskjuten skattefordran upptas till värdet av de underskottsavdrag som förväntas kunna utnyttjas mot skattepliktiga inkomster under de kommande 5 åren. Prognoser över resultatutvecklingen i koncernen har upprättats för denna period. Underskottsavdragen har främst uppstått i dotterbolaget Clavister AB. Per 31 december 2019 uppgick dessa underskottsavdrag till 504 MSEK (450) till ett redovisat värde av 0 MSEK (76,8). I samband med bokslutet i Clavister AB genomfördes nedskrivningsprövningar, vilket resulterade i en nedskrivning av uppskjutna skattefordringar med 76,4 MSEK. Någon ytterligare uppskjuten skattefordran hänförlig till underskottsavdraget har inte bokförts som tillgång under 2019, trots att underskottsavdragen har ökat, då bedömningen är att de kommer kunna nyttjas först efter 2024. Uppskjuten skattefordran har istället minskats som en följd av den beslutade sänkningen av bolagsskatten i två steg 2019 och 2021. Skatteeffekten har beräknats enligt svensk skattesats och hänsyn har tagits till de beslutade sänkningarna av bolagsskatten från 22% 2018 till 21,4% från och med 2019 och till 20,6% från och med 2021.

Värdering av kostnad för optioner till finansärer

Styrelsen och bolagsledningen har gjort bedömningen att kostnaden för de vederlagsfria optionerna till finansierarna TageHus och EIB uppgår till totalt 54,8 MSEK. Kostnaden skall kostnadsföras som en räntekostnad över lånens löptid. En värdering av optionerna har gjorts av utomstående.

Beloppet för optionerna avseende lånet till TageHus uppgår till 14,8 MSEK, kostnaden för lånet till EIB uppgår till 40,0 MSEK. Följande antaganden har vägts in:

Eftersom teckningskursen är i princip noll så har ingen likviditetsrabatt räknats in, volatilitet beräknad till 45%, riskfri ränta till 1,4 %, detta har resulterat i en värdering som ungefär blir lika med aktiepris vid avtalsdatum. EIB har i sitt avtal en 6 % antiutspädningsklausul. Det innebär att vid eventuella framtida nya optionsprogram eller nyemissioner, utöver vad som redan är beaktat och tilldelat, så har EIB rätt till motsvarande 6 % av varje sådant nytt optionsprogram i form av tillkommande vederlagsfria optioner.

Koncernens noter.

Not 3 Rörelsesegment

Ett rörelsesegment enligt IFRS 8 är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådra sig kostnader, samt för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ledningen utvärderar bolagets utveckling i huvudsak via orderutveckling, totalt samt nedbrutet per geografisk marknad, i kombination med bolagets funktionella kostnadsutveckling. Segmentsredovisning är därför inte tillämplig.

Koncernens olika intäktslag består av produkter och tjänster, under 2019 uppgår andelen produkter till 42 % (37%) av omsättningen och tjänster uppgår till 58 % (63%).

Koncernen har intäkter från en större kund, de totala intäkterna från den kundgruppen uppgår till 13 082 TSEK (11 212), dvs 11 % (10) av den totala omsättningen.

Geografisk fördelning av rörelsens intäkter	2019	2018
Sverige	51 717	43 846
Övriga Europa	51 449	33 491
Asien	12 116	15 966
Övriga världen	8 185	19 214
	123 467	112 517

Not 4 Intäkter från avtal med kunder

Koncernen 2019

Intäkter från avtal med kunder	Koncernen	Interna transaktioner	Elimineringar	Totalt koncernen
Per rörelsesegment				
Produkter	52 001	0	0	52 001
Licenser	49 663	0	0	49 663
Tjänsteintäkter	21 397	0	0	21 397
Intern omsättning	0	8 656	-8 656	0
Nettoomsättning	123 061	8 656	-8 656	123 061

Tidpunkt för intäktsredovisning

Produkter överförda till kund vid en given tidpunkt	52 001	0	0	52 001
Tjänster överförda till kund över tid	49 663	0	0	49 663
Tjänster överförda till kund vid en given tidpunkt	21 397	0	0	21 397

Koncernen 2018

Intäkter från avtal med kunder	Koncernen	Interna transaktioner	Elimineringar	Totalt koncernen
Per rörelsesegment				
Produkter	41 197	0	0	41 197
Licenser	61 271	0	0	61 271
Tjänsteintäkter	9 304	0	0	9 304
Intern omsättning	0	6 679	-6 679	0
Nettoomsättning	111 772	6 679	-6 679	111 772

Tidpunkt för intäktsredovisning

Produkter överförda till kund vid en given tidpunkt	41 197	0	0	41 197
Tjänster överförda till kund över tid	61 271	0	0	61 271
Tjänster överförda till kund vid en given tidpunkt	9 304	0	0	9 304

Koncernens noter.

Avtalstillgångar och avtalsskulder

Koncernen redovisar följande intäcksrelaterade avtalstillgångar och avtalsskulder:

Avtalstillgångar	2019	2018
Kundfordringar	38 092	25 262
Upplupna intäkter från kontrakt med kunder	0	0
	38 092	25 262

Avtalsskulder	2019	2018
Förutbetalda intäkter från kontrakt med kunder	49 040	34 116
	49 040	34 116

Not 5 Arvode till revisorer

Ernst & Young	2019	2018
Revisionsuppdrag	628	692
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	34	101
Skatterådgivning	15	67
Övriga tjänster	0	0
Redovisat värde	677	860

SKY CPA & Co, Hong Kong	2019	2018
Revisionsuppdrag	16	15
Redovisat värde	16	15

Shaanxi Pumeihengzhen Accountants Firm Ltd, Kina	2019	2018
Revisionsuppdrag	0	6
Redovisat värde	0	6

Med revisionsuppdrag avses arvode för den lagstadgade revisionen, dvs sådant arbete som varit nödvändigt för att avge revisionsberättelsen, samt så kallad revisionsrådgivning som lämnas i samband med revisionsuppdraget. Övriga tjänster avser revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag, skatterådgivning samt övriga konsultationer.

Not 6 Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader	2019	2018
Lokalkostnader	5 504	2 056
Konsultkostnader	12 630	18 871
Resekostnader	5 277	6 555
Administration	3 741	3 622
Marknad och försäljning	6 269	14 304
Övrigt	5 988	2 574
Redovisat värde	39 409	47 982

Koncernens noter.

Not 7 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2019		2018	
	Medelantal anställda	Varav män, procent %	Medelantal anställda	Varav män, procent %
Dotterföretag i Sverige	140	86%	144	86%
Dotterföretag i Kina	0	0%	24	79%
Dotterföretag i Tyskland	8	63%	6	66%
Totalt i dotterföretag	148	0%	174	84%
Moderföretaget	2	100%	2	100%
Totalt i koncernen	150	85%	176	85%

Könsfördelning, styrelse och ledande befattningshavare	2019		2018	
	Antal på balansdagen	Varav män, procent %	Antal på balansdagen	Varav män, procent %
Styrelseledamöter	5	80%	5	80%
Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare	7	71%	8	100%
Totalt i koncernen	12	75%	13	91%

Personalkostnader	2019	2018
Moderföretaget		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	4 051	5 783
Sociala avgifter	1 530	2 158
Pensionskostnader	437	649
Summa	6 019	8 590
<i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	0	0
Sociala avgifter	0	0
Pensionskostnader	0	0
Summa	0	0
Dotterföretag		
<i>Styrelse och övriga ledande befattningshavare</i>		
Löner och andra ersättningar	8 464	8 221
Sociala avgifter	2 659	2 575
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	1 264	750
Summa	12 387	11 546
<i>Övriga anställda</i>		
Löner och andra ersättningar	87 742	73 200
Sociala avgifter	26 016	22 929
Pensionskostnader (avgiftsbestämda pensionsplaner)	6 633	6 456
Summa	120 391	102 585
Övriga personalkostnader	2 191	9 047
Summa personalkostnader	140 988	131 768

Koncernens noter.

2019	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Victor Kovács	425	0	0	1 692	2 117
Styrelseledamot					
Bo Askvik	235	0	0	0	235
Jan Frykhammar	210	0	0	0	210
Staffan Dahlström	210	0	0	0	210
Kimberly Matenchuk	140	0	0	0	140
Annika Andersson, fd	95	0	0	0	95
Verkställande direktör, ledande befattningshavare					
John Vestberg	1 819	810	254	0	2 883
Övriga ledande befattningshavare (9 st)	10 011	3 374	1 467	0	14 852
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>8 464</i>	<i>2 343</i>	<i>1 264</i>	<i>0</i>	<i>12 071</i>
Summa	13 145	4 184	1 721	1 692	20 742

2018	Grundlön, styrelse arvode	Rörlig ersättning	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelseordförande					
Victor Kovács	510	0	0	1 961	2 471
Styrelseledamot					
Bo Askvik	259	0	0	0	259
Jan Frykhammar	151	0	0	176	327
Staffan Dahlström	151	0	0	0	151
Annika Andersson	358	0	0	0	358
Peter Dahlander, fd	695	0	132	0	827
Sigrun Hjelmquist, fd	106	0	0	0	106
Jan Ramkvist, fd	93	0	0	351	445
Göran Carstedt, fd	92	0	0	0	92
Verkställande direktör, ledande befattningshavare					
John Vestberg	1 826	916	248	0	2 990
Övriga ledande befattningshavare (7 st)	6 964	2 964	1 132	1 828	12 888
<i>Varav från dotterföretag</i>	<i>5 628</i>	<i>2 347</i>	<i>871</i>	<i>1 828</i>	<i>12 888</i>
Summa	11 205	3 880	1 512	4 317	20 914

Ovanstående ersättningar avser de kostnader som belastat bolaget under respektive räkenskapsår. Med rörlig ersättning avses ersättning beräknad på ställda mål beroende på omsättningskrav.

Information om vad som ingår i "Övriga ersättning" finns under Not 29. Övrig ersättning har tagits med tom avgång från styrelsen.

Koncernens noter.

Styrelsearvoden

Styrelsearvoden har fakturerats till bolaget tom årsstämman 2018 inklusive sociala avgifter, därefter har styrelsearvoden utbetalats som lön.

Ersättningar och villkor för ledande befattningshavare

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pensionsförmåner. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. Verkställande direktör har en uppsägningstid på sex månader, övriga ledande befattningshavare har uppsägningstid enligt Lagen om anställningsskydd (LAS).

Rörlig ersättning till ledande befattningshavare ska vara kopplad till förutbestämda och mätbara mål och prestationskriterier och syfta till att främja Koncernens långsiktiga värdeskapande. Rörlig ersättning som utgår kontant ska inte överstiga 50 procent av total ersättning och ska inte vara pensions- eller semesterlönegrundande. Aktiebaserade incitamentsprogram ska beslutas av bolagsstämman i Clavister Holding AB och utformas med syftet att uppnå ökad intressegemenskap mellan ledande befattningshavare och aktieägare i Clavister Holding AB.

Uppbyggnaden av ett eget aktieinnehav i Clavister Holding AB ska främjas. Intjänandeperioden alternativt tiden för slutligt förvärv av aktier, aktieoptioner eller andra aktierelaterade instrument ska inte understiga tre (3) år.

Clavister Holding och Clavister AB har en pensionspolicy "Premium" antagen av styrelsen. De ledande befattningshavarnas pensionsvillkor ska vara marknadsmässiga i förhållande till vad som generellt gäller för motsvarande befattningshavare på marknaden samt individuellt anpassade med hänsyn till respektive befattningshavares särskilda kompetens och anpassade till Koncernens kostnader. Pensionsavsättningar ska vara avgiftsbestämda.

Avgångsvederlag

Ersättning till VD utgörs av grundlön och pension. För VD:s räkning har tjänstepension inbetalats motsvarande 6,5 (%) procent av pensionsmedförande lön till och med 7,5 prisbasbelopp och 28,5 (%) procent mellan 7,5- 20 prisbasbelopp, därutöver 13,5 (%) procent på belopp därutöver. Vid uppsägning från företagets sida erhåller VD ett avgångsvederlag motsvarande sex månader.

För styrelsen utgår inga avgångsvederlag.

Not 8 Aktierelaterad ersättning

Under 2016 utgavs ett optionsprogram till anställda, teckningskurs vid inlösen är 72 kronor, dessa förföll 2019-06-30. Ytterligare ett optionsprogram utgavs under 2016, detta är kopplat till den i oktober 2016 gjorda lånefinansieringen, teckningskurs är 0,10 kronor, dessa förfaller 2026.

Under 2017 har ytterligare tre optionsprogram utgivits till anställda och nyckelpersoner, teckningskurs vid lösen 72, 79 respektive 30 kr, de förfaller under 2020.

Under 2017 har optioner även tilldelats två långgivare, dessa optioner är vederlagsfria, teckningskurs är 0,10, respektive 20 kr, de förfaller under 2020 respektive 2037.

Under 2018 har ytterligare två optionsprogram utgivits till anställda och till styrelseordförande, teckningskurs vid inlösen är 36,30 kr, de förfaller under 2021.

Under 2018 har långgivare tilldelats ytterligare vederlagsfria teckningsoptioner, teckningskurs 0,10, de förfaller under 2038.

Om de utestående teckningsoptionerna utnyttjas kommer koncernen ge ut ytterligare 7 065 249 aktier motsvarande cirka 28 % av totalt registrerade aktier 25 659 550.

Koncernens noter.

Antal utestående teckningsoptioner	2019-12-31	2018-12-31
Teckningsoptioner 2016 - 2026	19 801	19 801
Teckningsoptioner 2016 - 2019-06-30	0	530 800
Teckningsoptioner 2017 - 2020-02-28	70 000	70 000
Teckningsoptioner 2017 - 2020-02-28	75 000	75 000
Teckningsoptioner 2017 - 2020 (Serie 1)	2 793 666	3 062 608
Teckningsoptioner 2017 - 2020 (Serie 2)	1 250 000	1 250 000
Teckningsoptioner 2017 - 2037 (Serie 3)	1 770 079	1 770 079
Teckningsoptioner 2017 - 2020-06-30	300 000	300 000
Teckningsoptioner 2018 - 2038-04-30	36 703	36 703
Teckningsoptioner 2018 - 2021-05-31	50 000	50 000
Teckningsoptioner 2018 - 2021-05-31	700 000	700 000
Totalt	7 065 249	7 864 991

Antal utestående teckningsoptioner	2019-12-31	2018-12-31
Peter Dahlander, fd styrelseledamot	0	25 000
Victor Kovacs, styrelseordförande	50 000	50 000
John Vestberg, VD	125 000	150 000
Företagsledning, exkl. VD (5 antal)	335 000	425 000
Harbert, fd långgivare	19 801	19 801
EIB, långgivare	1 806 782	1 806 782
TageHus, långgivare	4 043 666	4 312 608
Övriga	685 000	1 075 800
Totalt	7 065 249	7 864 991

	2019		2018	
	Antal optioner	Vägda genomsnittliga lösenpriser	Antal optioner	Vägda genomsnittliga lösenpriser
Vid periodens början	7 864 991	19	7 078 288	20
Tilldelade	0	0	750 000	36
Tilldelade vederlagsfria optioner	0	0	36 703	0,1
Inlösta	0	0	0	0
Makuleras	-268 942	20	0	0
Förfallna	-530 800	72	0	0
Utestående vid periodens slut	7 065 249	15	7 864 991	19
Inlösningsbara vid periodens slut	0	0	0	0

Inga aktieoptioner har lösts in under 2018-2019.

Intervallet för lösenpriset avseende aktieoptioner som är utestående vid periodens slut uppgår från 0,10 kr till 79 kr (0,10 – 79).

Koncernens noter.

Black-Scholes värderingsmodell har använts för att bestämma det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelades föregående år. Det verkliga värdet för tilldelade optioner har fastställts till 0,16 per option. Viktiga indata i modellen var en aktiekurs på 14,60 på tilldelningsdagen, ovanstående lösenpris, volatilitet på 36%, förväntad löptid på optionerna på 3 och årlig riskfri ränta på -0,4%. Vid beräkning av volatiliteten på 30% så har företaget utgått från antagnaden gjorda vid tidigare värdering, och även tagit hänsyn till de kursrörelser som skett, vilket ger en något högre volatilitet jämfört med tidigare.

Betalning av optionerna har gjorts i överensstämmelse med det framräknade priset enligt Black & Scholes varför det inte har påverkat redovisningen med någon kostnad.

De vederlagsfria optionerna som tilldelats långivare, där har en utomstående värdering gjorts och en kostnad bokats upp mot fordringar och eget kapital och detta periodiseras över lånens löptid, den totala kostnaden uppgår till 55,4 MSEK, se även Not 2.

Not 9 Övriga rörelsekostnader

Övriga rörelsekostnader	2019	2018
Valutakursdifferenser rörelsefordringar och rörelseskulder	766	94
Summa	766	94

Not 10 Leasing

Från och med 1 januari 2018 så tillämpar koncernen IFRS 16 Leasingavtal, där tillgången redovisas i balansräkningen och framtida förpliktelser redovisas som lång- och kortfristig skuld. Nyttjanderättstillgångar består i sin helhet av hyreskontrakt avseende i huvudsak kontorslokaler i Örnsköldsvik, Umeå, Stockholm och Nacka. Hyreskontrakten löper på mellan 3 till 6 år, med en automatisk förlängning om inte uppsägning görs senast ett visst antal månader innan avtalen löper ut. Hyresnivån varierar beroende på vart i landet lokalerna ligger och indexuppräknas årligen i enlighet med konsumentprisindex (KPI). Det finns inga pågående eller bedömda tvister kopplade till hyresavtalen.

Hyreskontrakt understigande 12 månader har inte räknats med och inte heller hyreskontrakt där den underliggande tillgången uppgår till lågt värde. Se vidare nedan.

Nyttjanderättstillgångar	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	32 702	0
Årets anskaffning	1 593	2 239
Omklassifiering	0	-2 933
Övergång till IFRS 16	0	29 225
Försäljningar/ utrangeringar	-2 587	0
Omklassifieringar från inventarier pga IFRS 16	0	4 171
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	31 708	32 702
Ingående avskrivningar	-5 875	0
Försäljningar och utrangeringar	1 310	0
Omklassifiering	0	2 933
Omklassificeringar från inventarier pga IFRS 16	0	-2 667
Årets avskrivningar	-6 693	-6 141
Omräkningseffekter	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 257	-5 875
Redovisat värde	20 451	26 827

Nyttjanderättstillgångar avser i huvudsak bilar, kontormöbler och datorer. Skuld avseende finansiella leasingavtal finns bland räntebärande skulder i koncernens balansräkning. Se vidare not 18.

Koncernens noter.

Leasingskulder	2019-12-31	2018-12-31
Ingående värde	27 646	0
Anpassning till IFRS 16 Leasingavtal per 2018-01-01	0	26 246
Nya skulder	1 594	6 183
Amorteringar	-7 261	-4 783
Redovisat värde	21 979	27 646
Kortfristiga leasingskulder	5 992	6 144
Långfristiga leasingskulder	15 987	21 502
Summa leasingskulder	21 979	27 646

Avstämning leasingskulder	2018-12-31
Åtaganden för operationella leasingavtal per 2018-12-31	29 323
Minimileaseavgifter per 2018-12-31 finansiella leasingavtal	3 363
Lättnadsregel för låga värden	-344
Brutto leasingskulder per 2018-12-31	32 342
Diskontering	-4 695
Leasingskulder per 2018-12-31	27 647
Nuvärdet av finansiella leasingskulder per 2018-12-31	-2 863
Ytterligare leasingskulder till följd av tillämpning av IFRS 16 per 2018-12-31	24 784

Redovisning och värdering av leasingtillgångar och leasingskulder enligt IFRS 16

Leasingtillgångar

Leasade tillgångar aktiveras vid leasingperiodens början och utgörs av den ursprungliga leasingskulden där leasingskulden värderas till nuvärdet av de leasingavgifter som inte betalats vid denna tidpunkt. Leasingavgifterna har diskonterats med en marginell låneränta om 5,2%.

Vid inledande tillämpning av IFRS 16 har koncernen beräknat nyttjanderättstillgångarnas värde vid tidpunkten för den ursprungliga övergången med alla leasingavgifter som betalats omedelbart vid eller före dagen för den inledande övergången, efter avdrag för eventuella förmåner som mottagits i samband med teckningen av leasingavtalet och inklusive alla eventuella initiala direkta utgifter. Efter inledande tillämpning görs ett nedskrivningstest för eventuell leasingrättighet som visar indikatorer på nedskrivningsbehov och en nedskrivning redovisas mot den nedskrivningstestade tillgången.

Samtliga nyttjanderättstillgångar är hänförliga till hyreskontrakt för lokaler som koncernen har i Örnköldsvik, Umeå, Stockholm och Nacka.

Leasingskulder

Leasingskulden beräknas vid anskaffningstillfället till nuvärdet av de fasta och rörliga leasingavgifterna som inte betalats vid denna tidpunkt. Leasingavgifterna har diskonterats med en marginell låneränta enligt ovan. Leasingavgifter för byggnader exkluderar serviceavgifter för städning och andra kostnader.

Modifieringar i leasingavtalet redovisas beroende på avtalets utformning som antingen ett nytt leasingavtal med ett ikraftträdande från datum för ändringen alternativt så ändras den ursprungliga leasingen med hänsyn tagen till avtalet.

Ränta på leasingskulden har under 2019 bokförts med 1 521 TSEK och uppgått till 5,2% (5,2).

Leasing i resultaträkningen

Koncernen har inga intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätter eller vinster/förluster från sale and leaseback-transaktioner. Kostnaden för variabla leasingavgifter, som inte inkluderas i värderingen av leasingskulder, uppgick till 0 TSEK för det år som slutade 31 december 2019. Det finns inga leasingavtal med restvärdegarantier eller leasingavtal som ännu inte påbörjats och koncernen är förbunden till. I leasingavtalen finns per balansdagen i kontrakten inte inskrivet något om möjlighet till förlängning och möjlighet till uppsägning. Kostnaderna för leasingavtal med kontraktstid på mindre än 12 månader uppgick till 0 TSEK för året som slutade 31 december 2019. Kostnaderna för leasingavtal för vilka koncernen tillämpade det frivilliga undantaget som beskrivs i punkt 5b i IFRS 16 (leasingavtal där den underliggande tillgången har ett lågt värde) uppgick till 49 TSEK för året som slutade 31 december 2019.

Koncernens noter.

Not 11 Avskrivningar

	2019	2018
Balanserade utvecklingsutgifter	33 723	28 311
Programrättigheter	0	63
Inventarier	17	369
Nyttjanderättstillgångar	6 693	6 141
Övriga immateriella tillgångar	1 000	1 000
Summa	41 433	35 884

Not 12 Resultat från andelar i dotterbolag

	2019	2018
Förlust vid avyttring av dotterbolag	3 971	0
Summa	3 971	0

I beloppet för förlust vid avyttring av dotterbolaget ingår en omräkningsdifferens med 101 TSEK.

Not 13 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter	2019	2018
Ej inlösta teckningsoptioner	1 566	0
Ränteintäkter	72	86
Summa	1 638	86

Finansiella kostnader	2019	2018
Räntekostnader	30 721	21 694
Övriga finansiella kostnader	2 246	1 624
Netto valutakursförändringar	713	4 887
Summa	33 680	28 205

Övriga finansiella kostnader avser främst kostnader i samband med lånefinansiering bestående av advokatkostnader, samt andra lånekostnader.

Koncernens noter.

Not 14 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2019	2018
Årets skattekostnad	15	79
	15	79

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-762	-595
Nedskrivning av uppskjuten skattefordran	76 410	0
Justering av uppskjuten skattefordran hänförlig till förändring av skattesatser	0	5 209
	75 649	4 614
Redovisad skatt i resultaträkningen	75 663	4 693

Avstämning av effektiv skattesats

	2019	2018
Resultat före skatt	-112 505	-118 236
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget 21,4%(22%)	-24 076	-26 012
Skatteeffekt av:		
Räntekostnader ej avdragsgilla	9 110	0
Övriga ej avdragsgilla kostnader	122	2 310
Outnyttjat underskottsavdrag för vilken uppskjuten skattefordran inte redovisats	14 212	23 295
Justering av uppskjuten skatt hänförlig till förändring av skattesatser	0	5 210
Temporära skillnader	-117	-110
Outnyttjadeunderskottsavdrag som tidigare redovisats som uppskjuten skattefordran, för vilka ingen uppskjuten skattefordran längre redovisas	76 412	0
Redovisad skatt	75 663	4 693
Effektiv skattesats (%)	-67,3%	-4,0%

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skattefordran	2019	2018
Uppskjuten skattefordran på förlustavdrag	882	77 292
Konvertibla skuldebrev	-404	-521
Immateriella anläggningstillgångar	-814	-1 302
Redovisat värde*	-336	75 469

Specifikation av förändring av uppskjuten skattefordran:

	2019	2018
Ingående redovisat värde	75 469	80 080
Förändring av temporära skillnader	117	110
Nedskrivning av uppskjuten skattefordran	-76 410	0
Effekt av rörelseförvärv	487	489
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	0	-5 210
Utgående redovisat värde uppskjuten skattefordran*	-336	75 469

Ytterligare information finns under Not 2 och rubriken "Uppskjuten skattefordran/skatteskuld avseende underskottsavdrag".

*Uppskjuten skattefordran ovan avser netto av upptagen uppskjuten skattefordran och uppskjuten skatteskuld i balansräkningen.

Koncernens noter.

Not 15 Resultat per aktie

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

Resultat per aktie före utspädning	2019	2018
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-188 168	-122 929
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier	25 659 550	23 562 050
Resultat per aktie före utspädning	-7,33	-5,22

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Moderföretaget har två kategorier av potentiella stamaktier med utspädningseffekt: konvertibla skuldebrev och aktieoptioner. De konvertibla skuldebreven antas ha blivit konverterade till stamaktier och nettovinsten justeras för att eliminera räntekostnaden minskat med skatteeffekten. För aktieoptioner görs en beräkning av det antal aktier som kunde ha köpts till verkligt värde (beräknat som årets genomsnittliga marknadspris för moderföretagets aktier), för ett belopp motsvarande det monetära värdet av de teckningsrätter som är knutna till utestående aktieoptioner. Det antal aktier som beräknas enligt ovan jämförs med det antal aktier som skulle ha utfärdats under antagande att aktieoptionerna utnyttjas.

Resultat per aktie efter utspädning	2019	2018
Årets resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare	-188 168	-122 929
Räntekostnad för konvertibla skuldebrev (efter skatt)	417	357
Nettovinst	-187 752	-122 572
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier	25 659 550	23 562 050
Justering för:		
Konvertibelt skuldebrev	204 834	204 834
Aktieoptioner	7 065 249	7 864 991
Genomsnittligt antal ordinarie utestående aktier efter utspädningseffekter	32 929 633	31 631 875
Resultat per aktie efter utspädning	-5,70	-3,87
Effekt av begränsningsregeln	-7,33	-5,22

Koncernens noter

Not 16 Immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde	Balanserade utgifter				Summa
	Goodwill	Program- rättigheter	för utvecklings- arbete	Kund- relationer	
Per 1 januari 2018	58 560	1 240	186 481	5 000	251 281
Tillägg - internt upparbetade	0	0	39 573	0	39 573
Per 31 december 2018	58 560	1 240	226 054	5 000	290 854
Tillägg – internt upparbetade	0	0	46 613	0	46 613
Avyttring under året	-6 685	0	0	0	-6 685
Per 31 december 2019	51 875	1 240	272 667	5 000	330 782
Av- och nedskrivningar					
Per 1 januari 2018	-5 991	-1 177	-134 134	-1 333	-142 635
Avskrivningar	0	-63	-28 311	-1 000	-29 374
Nedskrivningar	0	0	0	0	0
Per 31 december 2018	-5 991	-1 240	-162 444	-2 333	-172 009
Avskrivningar	0	0	-33 724	-1 000	-34 724
Återförd tidigare nedskrivning pga avyttring	5 991	0	0	0	5 991
Per 31 december 2019	0	-1 240	-196 168	-3 333	-200 742
Redovisat värde					
Per 31 december 2019	51 875	0	76 499	1 667	130 040
Per 31 december 2018	52 569	0	63 610	2 667	118 845

Ytterligare information finns under Not 2 och rubriken "Andelar i koncernföretag".

Nedskrivningsprövning goodwill

Koncernens goodwill har ett redovisat värde på 51 875 TSEK (52 569) och har uppstått från två olika förvärv. Under året har Clavister Technology Ltd avyttrats, därmed har goodwillvärdet minskat. Goodwill nedskrivningsprövas på de lägsta nivåerna där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter), vilket för koncernen utgjort prövning av PhenixID AB.

Nedskrivningsprövningen består i att bedöma om enhetens återvinningsvärde är högre än dess redovisade värde. Återvinningsvärdet har beräknats på basis av enhetens nyttjandevärde, vilket utgör nuvärdet av enhetens förväntade framtida kassaflöden utan hänsyn till eventuell framtida verksamhetsexpansion och omstrukturering. Beräkningen av nyttjandevärdet har baserats på:

1) Beräknad WACC (weighted average cost of capital) före skatt har varit enligt följande:

- prövning av Clavister AB 14,6% (13,4)
- prövning av PhenixID 13,9% (13,9)

2) En prognos av kassaflöden för de närmaste 5 åren (2020 till 2024) har beräknats för Clavister AB och PhenixID. Prognosen baseras på tidigare erfarenheter och egna bedömningar. Den viktigaste variabeln är årlig omsättningstillväxt, och i båda bolagen har den beräknats i samband med nedskrivningsprövningen till mellan 10 - 30% per år.

3) Terminal värdet (terminal value) är upptaget med en tillväxt på 2% efter år 2024 i genomförda nedskrivningsprövningar.

Genomförda nedskrivningsprövningar (impairment test) under året har inte resulterat i någon koncernpåverkande nedskrivning. Moderbolagets bokförda värde på aktier i dotterbolaget Clavister AB har skrivits ner med 100 MSEK, baserat på börsvärdet per bokslutsdatum. Moderbolagets egna kapital per årsskiftet uppgick till 355 MSEK.

Koncernens noter.

Den diskonterade kassaflödesmodellen innefattar prognostisering av framtida kassaflöden från rörelsen inkluderande uppskattningar av intäktsvolym och produktionskostnader. De viktiga antaganden som driver förväntade kassaflöden under de närmaste fem åren utgörs av gjorda marknadsbedömningar för tillväxt av marknaden för cybersäkerhet, koncernens leveransförmåga dvs att lyckas möta kundens efterfrågan med den produktportfölj och planerat produkt- och utvecklingsarbete inom de affärsområden som koncernen valt att marknadsföra sig inom. Värden har skattats på dessa variabler i huvudsak. En höjning av diskonteringsfaktorn med 1% skulle inte heller leda till något nedskrivningsbehov, övriga parametrar lika.

Not 17 Materiella anläggningstillgångar

Inventarier	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 532	6 880
Årets anskaffning	0	0
Omklassificeringar till nyttjanderättstillgångar pga IFRS 16	0	-4 171
Försäljningar/ utrangeringar	-2 532	-206
Omräkningsdifferens	0	29
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	2 532
Ingående avskrivningar	-2 415	-5 246
Försäljningar och utrangeringar	2 432	206
Omklassificeringar till nyttjanderättstillgångar pga IFRS 16	0	2 667
Årets avskrivningar	-17	-27
Omräkningseffekter	0	-15
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-2 415
Redovisat värde	0	117

Koncernens noter.

Not 18 Finansiella instrument

Värdering av finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2019

Finansiella tillgångar	Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Andra långfristiga fordringar	16 901	0	16 901	16 901
Kundfordringar	38 092	0	38 092	38 092
Övriga kortfristiga fordringar	2 184	0	2 184	2 184
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	15 862	0	15 862	15 862
Likvida medel	70 942	0	70 942	70 942
	143 981	0	143 981	143 981
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev *	0	8 545	8 545	8 545
Skulder till kreditinstitut *	0	274 160	274 160	274 160
Leasingskulder	0	21 979	21 979	21 979
Leverantörsskulder	0	5 169	5 169	5 169
Övriga kortfristiga skulder	0	6 867	6 867	6 867
Upplupna kostnader	0	74 946	74 946	74 946
	0	391 665	391 665	391 665

Värdering av finansiella tillgångar och skulder per den 31 december 2018

Finansiella tillgångar	Tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	Skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Andra långfristiga fordringar	31 334	0	31 334	31 334
Kundfordringar	25 262	0	25 262	25 262
Övriga kortfristiga fordringar	2 254	0	2 254	2 254
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	16 681	0	16 681	16 681
Likvida medel	82 176	0	82 176	82 176
	157 708	0	157 708	157 708
Finansiella skulder				
Konvertibla skuldebrev *	0	8 011	8 011	8 011
Övriga långfristiga skulder *	0	202 632	202 632	202 632
Leasingskulder	0	27 647	27 647	27 647
Leverantörsskulder	0	9 647	9 647	9 647
Övriga kortfristiga skulder	0	5 898	5 898	5 898
Upplupna kostnader	0	63 916	63 916	63 916
	0	317 751	317 751	317 751

* Det verkliga värdet och redovisade värdet är på samma belopp, även fast vi har fasta räntor på dessa skulder, då effekten av skillnaderna inte är väsentlig.

Koncernens noter.

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda lokalhyror	1 744	1 829
Förutbetalda leasingavgifter	595	310
Förutbetalda försäkringspremier	170	153
Förutbetalda kostnader avseende finansiering	0	3 170
Beräknad kostnad avseende optioner till långivare	12 082	10 536
Övriga poster	1 271	683
Redovisat värde	15 862	16 681

Not 20 Likvida medel

	2019-12-31	2018-12-31
Kassa och bank	70 942	82 176
Redovisat värde	70 942	82 176

Not 21 Koncernföretag

Moderföretaget, Clavister Holding ABs, innehav i direkta och indirekta dotterföretag som omfattas av koncernredovisningen framgår av nedanstående tabell.

Företag	Typ av verksamhet	Andel 2019	Andel 2018
Clavister Holding AB	Moderbolag, förvaltning aktier	Moderföretag	Moderföretag
Clavister AB	Utvecklings- o försäljningsbolag	100%	100%
Clavister GmbH	Försäljningsbolag	100%	100%
Clavister APAC Ltd	Holdingsbolag	100%	100%
PhenixID AB	Utvecklings- o försäljningsbolag	100%	100%
PhenixID UG	Försäljningsbolag	100%	100%

Clavister GmbH bildades i april 2018, det är ett dotterbolag till Clavister AB. Etableringen är ett led i Clavisters tillväxtstrategi och innebär ett ökat fokus på den viktiga DACH-regionen (Tyskland, Österrike och Schweiz).

Det finns begränsningar för koncernens förmåga att få åtkomst till de aktiverade utgifterna avseende utveckling som dotterbolagen Clavister AB och PhenixID AB placerat i en bunden fond för utveckling, beloppet uppgår till 73.446 TSEK per 31/12 2019.

Fonden kommer att lösas upp i samma takt som företaget gör avskrivningar, nedskrivningar eller avyttrar tillgången. För de aktiverade utvecklingskostnaderna påbörjas avskrivningar under innevarande år. Utvecklingskostnaderna skrivs av under 3-5 år.

Koncernens noter.

Not 22 Eget kapital

Aktiekapital

Per den 31 december 2019 omfattade det registrerade aktiekapitalet 25 659 550 aktier (23 562 050) med ett kvotvärde på 0,10 kr (0,10). Innehavare av aktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand och aktieinnehavet berättigar till rösträtt vid stämman med en röst per aktie. Alla aktier har samma rätt till Clavisters kvarvarande nettotillgångar. Samtliga aktier är fullt betalda och inga aktier är reserverade för överlåtelse.

I samband med förvärvet av PhenixID övertogs en kapitalförsäkring med 330.000 st aktier i Clavister Holding AB till ett värde per 2017-12-31 på 7,9 MSEK. Detta värde har inte tagits upp som en tillgång utan tas upp som en avdragspost i eget kapital i koncernen. Dessa aktier såldes i sin helhet under 2018 till ett värde om 4,5 MSEK.

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital utgörs av kapital tillskjutet av Clavisters ägare.

Reserver

Reserver består i sin helhet av valutakursdifferenser vid omräkning av utländska verksamheter.

Not 23 Långfristiga skulder/ skulder till kreditinstitut

Inga av koncernens långfristiga skulder förfaller senare än fem år efter balansdagen.

I september 2017 erhöll moderbolaget ett lån på 3 års löptid uppgående till 50 MSEK. Lånet har fast ränta. Överenskommelsen kring detta lån omfattar även emission av teckningsoptioner till långgivaren, teckningsoptionerna utges vederlagsfritt med en teckningskurs på 20 kr. Antal teckningsoptioner uppgår till 4 349 311 st (4 312 608 st) och varje teckningsoption berättigar till teckning av en aktie i bolaget. Detta lån förfaller under 2020.

Under 2018 erhöll dotterbolaget Clavister AB två lån från EIB, ett om 10 MEUR, och ett om 5 MEUR. I oktober 2019 erhöles ytterligare ett lån från samma långgivare om 5 MEUR. Dessa lån löper på 5 år och med fast ränta. Dessa lån är kopplade till vederlagsfria optioner, teckningskursen för dessa är 0,10 kronor. Antal teckningsoptioner uppgår till 1 815 782 st och varje teckningsoption berättigar till teckning av en aktie i bolaget.

Den ränteskuld (17,8 MSEK) som är kopplad till den långfristiga delen av skulder till kreditinstitut ingår i den posten. Ränteskuld i kortfristiga skulder ingår i posten skulder till kreditinstitut med 4,3 MSEK.

Not 24 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	9 324	10 265
Upplupna sociala avgifter	3 077	5 395
Upplupna räntor	0	8 523
Upplupna underhållskostnader	268	140
Upplupna provisioner	59	495
Upplupna royaltykostnader	1 606	1 353
Upplupna konsultkostnader	318	297
Uppl licensintäkter (fr o m 2017 pga IFRS 15)	49 040	34 116
Upplupet styrelsearvode	450	366
Upplupet revisionsarvode	480	530
Upplupen kostnad för marknadskostnader	1 778	1 516
Upplupen kostnad avseende tvist med konsult	2 000	0
Uppl kostnad nedläggning kontoret i Umeå	6 200	0
Övriga poster	346	920
Redovisat värde	74 946	63 916

Koncernens noter.

Not 25 Kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde	2019	2018
Återläggning avskrivningar	41 416	35 884
Återläggning periodiserad finansiell kostnad lån	-5 145	856
Återläggning valutakursdifferens	572	18
Återläggning resultat nyttjanderättstillgångar	1 276	0
Återläggning resultat från andelar dotterföretag	3 971	0
Återläggning beräknad ränta på konvertibellån	534	499
Redovisat värde	42 624	37 257

Not 26 Ställda säkerheter

	2019-12-31	2018-12-31
Företagsinteckningar	50 000	50 000
Pantsatta aktier i dotterföretag	64 846	66 611
Likvida medel	8 597	853
Summa	123 443	117 465

Ovanstående säkerheter avser de skulder till kredinstitut som koncernen har.

Not 27 Eventualförpliktelser

	2019-12-31	2018-12-31
Eventualförpliktelser, tvistemål	3 532	0
Summa	3 532	0

Bolaget har mottagit en stämning från konsult i oktober 2019. Den icke väsentliga tvisten avser tolkning av ett konsultavtal. Beloppet som yrkas är 465 KEUR. Bolaget har gjort en avsättning i balansräkningen på 1 500 TSEK och resterade belopp upp till yrkat belopp är upptaget som en eventualförpliktele. Vidare har bolaget gjort en avsättning om 500 TSEK i balansräkningen för legala kostnader i samband med nämnda tvist. Denna avsättning på totalt 2 MSEK återfinns i Not 24 för upplupna kostnader.

Not 28 Rörelseförvärv

Förvärv 2019

Inga rörelseförvärv under 2019.

Förvärv 2018

I april 2018 nybildades Clavister GmbH. Det är Clavister AB som är 100% ägare till Clavister GmbH. Köpeskillingen består av aktiekapitalet som uppgår till 288 TSEK.

Koncernens noter

Not 29 Transaktioner med närstående

Dotterbolag	Försäljning av varor/tjänster	Inköp av varor/tjänster	Övrigt	Fordran på balansdagen	Skuld på balansdagen
2019	8 656	8 656	0	0	28 006
2018	6 679	6 679	0	0	23 319

Bolagen inom koncernen har få transaktioner mellan varandra.

Transaktioner med styrelsen, förutom beslutat styrelsearvode, omfattar konsultarvode och lön, angående ersättning som lön se Not 6. Fd styrelseledamot Jan Ramkvist har via bolag fakturerat koncernen (under sin tid som styrelseledamot) 0 TSEK (587) under året för utförda advokatarvoden. Styrelseordföranden Viktor Kovacs har via bolag fakturerat koncernen 1.692 TSEK (2.048) för utförda konsulttjänster avseende utveckling av bolagets processer och strukturer inom framförallt försäljning. Styrelseledamot Jan Frykhammar har via bolag fakturerat koncernen 172 TSEK (136). Dessa arvoden bedöms vara marknadsmässiga.

För information om ersättning till ledande befattningshavare se not 7 Anställda och personalkostnader.

Not 30 Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika slags finansiella risker; kreditrisk, marknadsrisker och likviditetsrisk. Koncernens övergripande riskhantering fokuserar på oförutsägbarheten på de finansiella marknaderna och eftersträvar att minimera potentiella ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken att koncernens motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sin skyldighet och därigenom förorsaka koncernen en finansiell förlust. Koncernen har en begränsad koncentration av kreditrisker.

Kreditrisk i kundfordringar

Största andelen av omsättningen sker i dotterbolaget Clavister AB där riktlinjer finns för att säkra att försäljning av produkter och tjänster sker till kunder med godkänd kreditbakgrund. Kreditutvärderingen valueras av extern aktör utifrån bedömd försäljning eller kreditlimit och sker inom ramen för tecknat ramavtal. Om kunden godkänns av factoringbolaget köps fakturan och likvid motsvarande 90% av fakturans värde utbetalas till Clavister AB i den valuta som fakturan är fakturerad i. Kreditlimit kan dras in av leverantören om kundfakturan förfallit längre tid än 30 dagar. En kreditförsäkring är kopplad till kundfakturan via bolagets factoringavtal. Factoringavtalet gör koncernen skadeslös till 90% vid en eventuell konkurs (utebliven betalning). När kunden betalt factoringbolaget utbetalas de återstående 10%. Kundens betalningsvillkor varierar mellan förskottsbetalning, 30 och 60 dagar beroende på kreditbakgrund. För dotterbolaget PhenixID, där cirka 90% av försäljningen sker till nordiska kunder och till återstående del till norra Europa, är kreditrisken att beteckna som mycket låg eftersom kunderna är stabila och återkommande och relationen har pågått under lång tid. Kreditförlusterna uppgår till 9 TSEK (497). Den största delen på föregående års befarade kreditförlust avser en innehållen skatt från en kund i Tunisien på 444 TSEK, möjlighet finns där att under kommande år avräkna mot bolagsskatt, men vi har beslutat att vara försiktiga och göra ett avdrag för detta som en kreditförlust.

Åldersanalysen för ej nedskrivna fordringar på balansdagen anges nedan.

	2019-12-31	2018-12-31
Ej förfallna kundfordringar	19 118	23 483
Förfallna kundfordringar 1-30 dagar	6 921	986
Förfallna kundfordringar 31-90 dagar	2 966	578
Förfallna kundfordringar >90 dagar	9 087	215
Redovisat värde	38 092	25 262

Reservering har under året gjorts på osäkra fordringar. Dessa reserveringar har gjorts efter individuell prövning av osäkra kundfordringar.

Koncernens noter.

Reservering kreditförluster kundfordringar	2019-12-31	2018-12-31
Ingående redovisat värde	866	336
Återföring av tidigare gjorda reserveringar	-362	31
Justering pga valutaförändring	6	-29
Årets reserveringar	42	528
Utgående redovisat värde	552	866

Kreditkvaliteten på fordringar som inte är förfallna eller nedskrivna bedöms vara god.

Kreditrisk på grund av förskottsbetalningar leverantörer

Dotterbolaget Clavister AB förskottsbetalar leverantörer för inköp av hårdvara, sk. appliances. Leverantörerna är asiatiska (Taiwan) och svenska och betalning sker i USD och i SEK. Förskottsbetalning kan ske i fall där leverantörsrelationen är relativt ny och vid större beställningar. Övriga bolag inom koncernen utför inga förskottsbetalningar.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Marknadsrisker indelas av IFRS i tre typer, valutarisk, ränterisk och andra prISRISKER. De marknadsrisker som påverkar koncernen utgörs främst av valutarisker.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändring i utländska valutakurser. Den främsta exponeringen härrör från koncernens försäljning och av produktinköp och royaltybetalningar i utländska valutor. Denna exponering benämns transaktionsexponering. Valutarisker återfinns också i omräkningen av utländska verksamheters tillgångar och skulder till moderföretagets funktionella valuta SEK, så kallad omräkningsexponering. Omräkningsexponering uppstår genom bolagets dotterbolag Clavister GmbH, Clavister APAC, Clavister Technology (ASIA) och PhenixID UG då omräkning av tillgångarna och skulderna sker från USD, CNY (kinesiska yuan) och EUR till SEK. Valutaexponeringen i CNY har under året eliminerats efter avyttring av dotterbolaget i Kina som skedde under tredje kvartalet 2019.

Transaktionsexponering

För de svenska bolagen i koncernen uppstår risk då betalning för gjord försäljning sker i utländsk valuta såsom USD och EUR. Personalkostnader uppgår i huvudsak i svensk valuta. Koncernens finansiella transaktionsexponering begränsas dock av att försäljningen sker i valutorna SEK, USD och EUR, reglerat i avtal mot kunderna. Beträffande import av produkter sker de i huvudsak i USD vilka kan nettas mot bolagets inbetalningsflöde/kundinbetalningar i USD. Koncernens övergripande målsättning för finansiella risker är att minimera dem genom att netta in- och utbetalningsflödena.

För Clavister Technology (ASIA) Ltd sker den absoluta delen av både försäljning och inköp av produkter i Kina i CNY, varmed transaktionsexponeringen kan anses vara begränsad. Valutarisk relaterad till förändringar i förväntade och kontrakterade betalningsflöden bedöms påverka koncernen.

Koncernens noter.

Valutaexponering (%)	2019		2018	
	Rörelse-intäkter	Rörelse-kostnader	Rörelse-intäkter	Rörelse-kostnader
SEK	32%	78%	49%	76%
EUR	58%	12%	38%	12%
USD	6%	8%	8%	9%
CNY	4%	2%	5%	3%

EUR	Förändring i EUR kurs	Effekt på resultat före skatt
2019 (vs 2018)	1,5%	2097
2018 (vs 2017)	4,3%	786

USD	Förändring i USD kurs	Effekt på resultat före skatt
2019 (vs 2018)	4,0%	-961
2018 (vs 2017)	9,0%	-755

CNY	Förändring i CNY kurs	Effekt på resultat före skatt
2019 (vs 2018)	3,8%	-2
2018 (vs 2017)	3,4%	-68

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden.

Det konvertibla förlagslånet på 10 MSEK förfaller 2022-03-31. Bedömningen är att det endast finns en begränsad ränterisk, och likt som under föregående år har året inte resulterat i några räntebetalningar eftersom riksbanksräntan kopplad till STIBOR 90 fn är negativ.

Koncernen är inte utsatt för ränterisk avseende koncernens lån om totalt 50 000 TSEK eftersom räntan är reglerad (fast) till lånets förfall 2020-09-27 samt lånen om totalt 208 672 TSEK till förfall 2023-01-31.

Givet räntebärande skulder per balansdagen får en ränteuppgång på 2 procentenheter på balansdagen en påverkan på räntenettet för helåret före skatt på 400 TSEK.

Koncernens noter.

I nedan tabell specificeras villkoren och återbetalningstidpunkterna för respektive räntebärande skuld:

	Valuta	Förfall	Ränta	Redovisat värde 2019-12-31	Redovisat värde 2018-12-31
Konvertibelt skuldebrev	SEK	31/3-22	Rörlig	8 545	8 011
Skuld till extern finansiär	SEK	27/9-20	Fast	53 709	48 503
Skuld till extern finansiär	EUR	31/1-23	Fast	112 869	102 753
Skuld till extern finansiär	EUR	31/1-23	Fast	58 471	51 377
Skuld till extern finansiär	EUR	31/1-23	Fast	49 110	0
				282 704	210 643

Prisrisk

Bolagets inköp av produkter utgör en mindre del av den verkliga produktkostnaden. Utvecklingskostnaden för mjukvaran bestående av personalkostnader (som även aktiveras enligt kraven i IAS38) är den absolut dominerande. Prislister mot kund uppdateras där kunden varslas tre månader i förväg. Därmed kan både ökade priser och valutaförändringar påverka produktinköpskostnaden och royaltykostnader. Kostnaden för royalty betalas främst i EURO.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen får svårigheter att fullgöra sina förpliktelser som sammanhänger med finansiella skulder. Bolagets tidigare lån i EUR kopplat till extern finansiär har reglerats i sin helhet under 2018. För det nya konvertibellånet som togs under 2017 är konverteringskursen enligt avtal satt till 48,82 SEK per aktie att jämföra mot Clavister Holding ABs slutkurs per 2018-12-31 på 23,90 SEK, konvertibellånet förfaller först år 2022. Det finns en överenskommelse kring kvittning av amortering och räntor mot emission av aktier, det kommer därför inte att påverka likviditeten. Lånet från Tagehus om 50 MSEK löper ut i september 2020. Clavister är i nuläget beroende av att detta lån refinansieras. Arbetet med sådan refinansiering har påbörjats och styrelsen samt verkställande direktören bedömer att bolaget har goda förutsättningar att genomföra denna refinansiering under 2020.

Koncernens kontraktsevenliga och odiskonterade räntebetalningar och återbetalningar av finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Belopp i utländsk valuta har omräknats till SEK med balansdagskurs. Finansiella instrument med rörlig ränta har beräknats med den ränta som förelåg på balansdagen. Skulder har inkluderats i den period när återbetalning tidigast kan krävas.

	2019-12-31			
Löptidsanalys	<1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Räntebärande skulder	53 709	228 996	0	282 705
Skulder till leasingföretag enligt IFRS 16	5 992	15 987	0	21 979
Leverantörsskulder	5 169	0	0	5 169
Övriga kortfristiga skulder	104 022	0	0	104 022
	168 892	244 982	0	413 874

	2018-12-31			
Löptidsanalys	<1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Räntebärande skulder	0	269 322	0	269 322
Skulder till leasingföretag enligt IFRS 16	6 144	25 999	0	32 143
Leverantörsskulder	9 647	0	0	9 647
Övriga kortfristiga skulder	69 814	0	0	69 814
	85 605	295 321	0	380 926

Koncernens noter.

Kapitalrisk

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga Koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, och för att upprätthålla en kapitalstruktur som mot denna bakgrund håller kostnaden för kapitalet nere. För ett utvecklingsföretag som Clavister är den tillgångsbaserade säkerhetsbasen för upplåning begränsad. Koncernens strategi under 2019, som var oförändrad med 2018, var att förbättra nettokassan. Per den 31 december 2019 uppgick den finansiella nettokassan till -212 MSEK (-156 MSEK MSEK per 31 december 2018).

Refinansieringsrisk

Refinansieringsrisk är risken att likvida medel inte finns tillgängliga och att finansiering bara delvis eller inte alls kan erhållas, alternativt till en förhöjd kostnad.

Om koncernen inte skulle kunna erhålla, alternativt endast erhålla en finansiering till oförmånliga villkor, skulle det kunna ha en väsentlig negativ inverkan på företagens verksamhet, resultat och finansiella ställning.

Koncernens refinansieringsrisk kan vara upptagande av lån, konvertibellån eller via emittering av nya aktier som har beslutats av stämman.

För att begränsa refinansieringsrisken har koncernen flera finansieringskällor och försöker även att sprida ut förfallodagarna på lånen. För ett av lånen som koncernen tecknat, skall återbetalning ske genom nyemission av aktier genom finansiärens tecknande av optioner i samband med utbetalning av lånet, därmed kommer inte likviditeten att påverkas i detta fall.

Koncernen arbetar kontinuerligt med att säkerställa möjligheten att ta upp nya lån vid behov, samt med att omförhandla befintliga lån och avtal.

Likviditet säkras dels genom upptagande av räntebärande skulder och dels genom teckningsoptioner och nyemissioner av aktier. Under året har ingen förändring skett i koncernens kapitalhantering. Externa kapitalkrav är ställda mot koncernen gällande skuldsättningsnivå och eventuellt ny upptagning av lån.

Not 31 Händelser efter räkenskapsårets utgång

Bolaget följer löpande hur situationen kring Coronaviruset (COVID-19) utvecklas. Koncernledningen övervakar och utvärderar löpande eventuell påverkan på verksamheten.

Bolaget har upprättat en krisberedskapsgrupp för att hantera de arbetsmiljömässiga aspekterna av COVID-19. Därbland ingår att begränsa riskerna för smittspridning vid bolagets olika verksamhetsställen, vara behjälplig vid smittspårning enligt smittskyddslagen, samt att säkerställa att verksamheten kan fortlöpa på bästa möjliga sätt även i en situation där enskilda medarbetare eller hela verksamhetsställen sätts i karantän.

Koncernledningen har upprättat en beredskapsplan bestående av ett flertal olika åtgärds paket med syfte att stärka bolagets likviditet i händelse av att bolagets kassaflöde försämras som en konsekvens av pandemin.

Analysföretaget GlobalData har prognosticerat hur COVID-19 påverkar olika segment inom teknologi, IT- samt telekom-branschen. I prognosen uppskattas att det segment där Clavister verkar, Security Software, endast kommer att få en nominell negativ påverkan.

Moderföretagets resultaträkning

TSEK	Not	2019	2018
Nettoomsättning	3	430	500
Övriga externa kostnader	4,5	-6 603	-10 408
Personalkostnader	6	-6 029	-8 601
Övriga rörelsekostnader		-18	0
Rörelseresultat		-12 220	-18 508
Resultat från andelar i koncernföretag	9	-135 000	-98 000
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	1 567	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-8 361	-8 136
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		-154 014	-124 645
Lämnat koncernbidrag		0	0
Skatt på årets resultat	8	117	93
Årets resultat		-153 896	-124 552

Moderföretagets rapport över totalresultat

TSEK	Not	2019	2018
Årets resultat		-153 896	-124 552
Övrigt totalresultat		0	0
Summa totalresultat för året		-153 896	-124 552

Moderföretagets balansräkning

TSEK	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	9	478 295	513 295
Fordringar hos koncernföretag	10	0	0
Långfristiga fordringar	11	0	3 815
Uppskjuten skattefordran	8	478	361
Summa anläggningstillgångar		478 773	517 471
Omsättningstillgångar			
Övriga fordringar	12	162	3 776
Förutbetalda kostnader o upplupna intäkter	13	4 451	5 174
Likvida medel	14	8 594	987
Summa omsättningstillgångar		13 207	9 937
SUMMA TILLGÅNGAR		491 981	527 408
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	15	2 566	2 356
		2 566	2 356
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		31 381	510 533
Balanserat resultat		439 599	53 059
Årets resultat		-153 896	-124 552
		317 084	439 040
Summa eget kapital		319 650	441 396
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	16	0	48 503
Konvertibla skuldebrev	16	8 545	8 011
Skulder hos koncernföretag	10	108 006	23 319
Uppskjuten skatteskuld	8	0	0
Summa långfristiga skulder		116 551	79 832
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	16	49 358	0
Leverantörsskulder		709	379
Aktuell skatteskuld	8	39	27
Övriga skulder	17	196	662
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	5 478	5 112
Summa kortfristiga skulder		55 781	6 179
Summa skulder		172 331	86 012
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		491 981	527 408

Moderföretagets rapport över förändringar i eget kapital .

TSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2018-01-01	2 356	510 413	57 139	-4 705	565 203
Omföring resultat föregående år	0	0	-4 705	4 705	0
Årets resultat	0	0	0	-124 552	-124 552
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	-124 552	-124 552
Inbetalning avseende teckningsoptioner	0	121	0	0	121
Aktierelaterade ersättningar	0	0	625	0	625
Summa transaktioner med ägare	0	121	625	0	746
Utgående eget kapital 2018-12-31	2 356	510 533	53 059	-124 552	441 397
Ingående eget kapital 2019-01-01	2 356	510 533	53 059	-124 552	441 397
Omföring resultat föregående år	0	-510 533	385 981	124 552	0
Årets resultat	0	0	0	-153 896	-153 896
Årets övrigt totalresultat	0	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	0	0	-153 896	-153 896
Förfallna ej inlösta teckningsoptioner	0	-1 566	0	0	-1 566
Aktierelaterade ersättningar	0	0	558	0	558
Nyemission	210	35 448	0	0	35 658
Emissionskostnader	0	-2 500	0	0	-2 500
Summa transaktioner med ägare	210	31 382	558	0	32 150
Utgående eget kapital 2019-12-31	2 566	31 381	439 598	-153 896	319 650

Moderföretagets rapport över kassaflöden

TSEK	Not	2019	2018
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		-154 014	-124 645
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	19	136 390	99 355
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-17 624	-25 290
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändringar av rörelsefordringar		4 337	-4 032
Förändringar av rörelseskulder		242	3 566
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-13 045	-25 756
Investeringsverksamheten			
Investeringar i aktier dotterföretag	9	-100 000	-33 078
Investering i övriga finansiella anläggningstillgångar		3 815	4 440
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-96 185	-28 638
Finansieringsverksamheten			
Emissionskostnader		-2 500	0
Tillskott pga aktierelaterade ersättningar		558	625
Nyemission		34 092	121
Minskning av fordran på dotterbolag		0	43 163
Ökning av skuld på dotterbolag		84 688	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		116 838	43 909
Årets kassaflöde		7 607	-10 485
Likvida medel vid årets början		987	11 472
Likvida medel vid årets utgång		8 594	987

Moderföretagets noter

Not 1 Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 "Redovisning för juridisk person".

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderföretagets finansiella rapporter, om inte annat anges.

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderföretaget enligt anskaffningsvärdesmetoden minskat med eventuella nedskrivningar.

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning tillämpas inte reglerna om finansiella instrument enligt IFRS 9 i moderföretaget som juridisk person, utan moderföretaget tillämpar i enlighet med ÅRL anskaffningsvärdesmetoden. I moderföretaget värderas därmed finansiella anläggningstillgångar till anskaffningsvärde minus eventuell nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag förs över resultaträkningen som en bokslutsdisposition. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Moderföretaget har vid upprättandet av de finansiella rapporterna gjort antaganden av väsentlig karaktär avseende samtliga dotterföretags framtida resultat och förmåga att generera avkastning. Då moderföretaget i all väsentlighet enbart innehar andelar i dotterföretag påverkas de även av väsentliga uppskattningar och bedömningar som görs i koncernföretagen. För information om koncernens väsentliga uppskattningar och bedömningar se koncernens not 2.

Not 3 Nettoomsättningens fördelning

Moderföretagets nettoomsättning består i sin helhet av fakturering mellan moderbolag och Clavister AB avseende management fee, all omsättning har skett inom Sverige.

Not 4 Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader består i huvudsak av kostnader för styrelsearvode 1.452 TSEK (1.529), advokatkostnader med 389 TSEK (2.436), kostnad för skadestånd till Nasdaq 0 TSEK (1.512), kostnader avseende inhyrd konsult i samband med finansiering 1.692 TSEK (1.807), samt kostnad till Certified Advisor med 176 TSEK (168).

Not 5 Arvode till revisorer

Övervägande del av arvode till revisor redovisas i moderbolaget, 605 TSEK (254), resterande del redovisas hos dotterbolagen Clavister AB och PhenixID AB, finns specificerat i not 5 för koncernen.

Not 6 Anställda och personalkostnader

För löner och ersättningar till anställda och ledande befattningshavare samt information om antal anställda, se not 7 för koncernen.

Not 7 Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter och liknande resultatposter	2019	2018
Resultat vid ej inlösta teckningsoptioner	1 566	0
Ränteintäkter	1	0
Summa	1 567	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	2019	2018
Övriga finansiella kostnader	-856	-897
Räntekostnader	-7 506	-7 239
Summa	-8 361	-8 136

Moderföretagets noter

Not 8 Skatter

Resultaträkning

Aktuell skattekostnad	2019	2018
Årets skattekostnad	0	0
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	0	-17
	0	-17
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	117	110
Uppskjuten skatt på underskottsavdrag	0	0
	117	110
Redovisad skatt i resultaträkningen	117	93
<i>Uppskjuten skatt redovisad i övrigt totalresultat under året</i>	0	0
Redovisad skatt i övrigt totalresultat	0	0

Avstämning av effektiv skattesats	2019	2018
Resultat före skatt	-154 014	-124 645
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget 21,4% (22%)	32 959	27 422
Skatteeffekt av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-14	-2 425
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	-28 890	0
Ej avdragsgilla räntekostnader	-2 249	0
Skatt på tidigare års resultat som inte redovisats tidigare	0	0
Temporära skillnader	117	110
Justering av uppskjuten skatt hänförlig till förändring av skattesatser	0	-17
Ökat underskottsavdrag som inte bokförs som fordran	-1 806	-24 997
Redovisad skatt	117	93
Effektiv skattesats (%)	-21,4%	-21,4%

I nedanstående tabell specificeras skatteeffekten av de temporära skillnaderna:

Uppskjuten skattefordran/skatteskuld	2019	2018
Konvertibla skuldebrev	-404	-521
Övrigt	882	882
Redovisat värde	478	361

Specifikation av förändring av uppskjuten skatteskuld:

	2019	2018
Ingående redovisat värde	361	268
Förändring av temporära skillnader	117	110
Tillkommande skattefordringar avseende underskottsavdrag	0	-17
Utgående redovisat värde uppskjuten skattefordran/skatteskuld	478	361

Moderföretagets noter

Not 9 Andelar i koncernföretag

	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	513 295	578 217
Årets anskaffningar	0	0
Årets lämnade aktieägartillskott	100 000	33 078
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	613 295	611 295
Årets nedskrivning	-135 000	-98 000
Utgående redovisat värde	478 295	513 295

Ytterligare information finns under Not 2 (KC) och rubriken "Andelar i koncernföretag".

Nedskrivningsprövning har gjorts i Clavister AB. Se vidare Not 16 (KC)

Företag och Org. Nr	Säte	Kapital- andel	Eget kapital		Bokfört värde	Bokfört värde
			2019-12-31	Resultat 2019	2019-12-31	2018-12-31
Clavister AB (556546-1877)	Örnsköldsvik	100%	11 808	-167 843	392 795	427 795
PhenixID AB (556987-6310)	Stockholm	100%	4 156	-44	85 500	85 500

Not 10 Skulder hos koncernföretag

	Motpart	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	Clavister AB	-17 336	19 845
Tillkommande fodringar	Clavister AB	0	0
Tillkommande skulder	Clavister AB	-84 688	-37 181
Utgående skuld Clavister AB		-102 023	-17 336
	Motpart	2019-12-31	2018-12-31
Ingående anskaffningsvärde	PhenixID AB	-5 983	0
Tillkommande skulder	PhenixID AB	0	-5 983
Avgående skulder	PhenixID AB	0	0
Utgående skuld PhenixID AB		-5 983	-5 983
Utgående skuld/fordran koncernföretag		-108 006	-23 319

Moderföretagets noter

Not 11 Långfristiga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Periodiserad kostnad avseende optioner till långgivare	0	3 815
Redovisat värde	0	3 815

Not 12 Övriga fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Skattefordran	57	1
Momsfordran	105	3 775
Redovisat värde	162	3 776

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Certified Advisor	45	44
Leasingkostnader	162	0
Konsultkostnader för rapport	0	105
Försäkringspremie	99	99
Periodiserad kostnad avseende optioner till långgivare	4 078	4 925
Övriga periodiserade kostnader	67	0
Redovisat värde	4 451	5 174

Not 14 Likvida medel

	2019-12-31	2018-12-31
Kassa och bank	8 594	987
Redovisat värde	8 594	987

Not 15 Eget kapital

Per den 31 december 2019 består aktiekapitalet av 25 659 550 (23 562 050) st aktier med ett kvotvärde om 0,10 kr (0,10). Se även upplysningar i koncernens not 22 Eget kapital.

Aktieägarna har lämnat ovillkorat aktieägartillskott som uppgår till 418 077 833 kr (318 077 833 kr).

Not 16 Långfristiga skulder/skulder till kreditinstitut

Moderföretagets skulder till kreditinstitut förfaller under 2020.

Ytterligare information kring förfallotidpunkter för lånet och det konvertibla skuldebrevet finns under Not 30 för koncernen.

Moderföretagets noter

Not 17 Övriga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Personalens källskatt	85	189
Upplupen löneskatt	106	158
Momsskuld	0	314
Övriga skulder	5	2
Redovisat värde	196	662

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna löner och semesterlöner	191	1 373
Upplupna sociala avgifter	186	517
Upplupna räntor	4 351	2 601
Upplupet styrelsearvode	421	366
Upplupet konsultarvode	116	100
Upplupet arvode revisor	214	0
Advokatarvode	0	156
Redovisat värde	5 478	5112

Not 19 Kassaflödesanalys

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde	2019	2018
Nedskrivningar	135 000	98 000
Beräknad ränta på konvertibellån	1 390	1 355
Redovisat värde	136 390	99 355

Not 20 Ställda säkerheter

	2019-12-31	2018-12-31
Pantsatta aktier i koncernföretag	85 500	85 500
Pantsatt fordran på koncernföretag	0	0
Likvida medel	8 597	987
Företagsinteckning	50 000	50 000
Summa	144 097	136 487

Not 21 Eventualförpliktelser

Det finns inga eventualförpliktelser, inte heller några eventualförpliktelser föregående år.

Moderföretagets noter

Not 22 Transaktioner med närstående

<i>Transaktioner med dotterföretag</i>	Motpart	2019	2018
Försäljning av tjänster	Clavister AB	430	500
Inköp av varor / tjänster	Clavister AB	0	0
Lämnat koncernbidrag	Clavister AB	0	0
Förändring avräkningskonto	Clavister AB	-84 688	-37 181
Fordran på balansdagen	Clavister AB	0	0
Skuld på balansdagen	Clavister AB	-102 023	-17 336
Förändring avräkningskonto	PhenixID AB	0	-5 983
Skuld på balansdagen	PhenixID AB	-5 983	-5 983

För information om ersättningar till ledande befattningshavare se koncernens not 7 Anställda och personalkostnader.

Not 23 Förslag till vinstdisposition

Till årsstämman förfogande i moderbolaget står följande medel (kronor)

Överkursfond	31 381 427
Balanserat resultat	439 597 821
Årets resultat	-153 896 295

317 082 953

Styrelsen föreslår att hela överkursfonden 31 381 427 kr omförs till balanserat resultat. I ny räkning överförs 317 082 953 kr.

Styrelsens underskrifter

Örnsköldsvik den 27 april 2020

Koncernredovisningen och årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 27 april 2020. Styrelsen och VD försäkrar härmed att koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards, IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Viktor Kovacs
Styrelseordförande

Jan Frykhammar
Styrelseledamot

Kimberly Matenchuk
Styrelseledamot

Staffan Dahlström
Styrelseledamot

Bo Askvik
Styrelseledamot

John Vestberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 2020- -

Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor

CLAVISTER®

CONNECT • PROTECT

Sjögatan 6 J
SE-891 60, Örnsköldsvik
Sweden

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Clavister Holding AB, org.nr 556917-6612

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Clavister Holding AB för år 2019. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 1-2 och 10-64 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Väsentliga osäkerhetsfaktorer avseende antagande om fortsatt drift

Vi vill fästa uppmärksamheten på informationen som lämnas i förvaltningsberättelsen, av vilken det framgår att bolaget är beroende av att lån som förfaller i september 2020 om totalt 56 MSEK inklusive ränta kan refinansieras för att bolagets fortsatta drift ska kunna säkras under 2020. Skulle bolaget inte lyckas refinansiera lånet på avsett sätt finns det en risk för att förutsättningarna för fortsatt drift inte föreligger.

Detta förhållande tyder, tillsammans med de andra omständigheter som nämns, på att det finns väsentliga osäkerhetsfaktorer som kan leda till betydande tvivel om företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Vårt uttalande är inte modifierat i detta avseende.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 3-9. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en

rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland

upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Clavister Holding AB för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Örnsköldsvik den

Ernst & Young AB

Rikard Grundin
Auktoriserad revisor